49527
М23

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
МІНСКІ ІНСТЫТУТ КУЛЬТУРЫ
КАФЕДРА ДУХАВОЙ МУЗЫКІ

І.МАНГУШЭЎ

А Н С А М Б Л І
Д Л Я
Т Р У Б Ы

(ПАРТЫТУРА)

Вучэбны дапаможнік з метадычнымі заўвагамі для студэнтаў І-ІУ курсаў факультэта мастацкай творчасці.
Спецыялізацыя: арганізацыя інструментальнай духавой творчасці.

Мінск 1993

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Друкуецца згодна пастановы рэдакцыйна-выдавецкага савета Мінскага інстытута культуры (пратакол № 1 ад 15 сакавіка 1993 г.).

Аўтар: Мангушэў І.А. Старшы выкладчык кафедры духавой музыкі МІК.

Рэцэнзенты: Карацееў А.Л.– кандыдат мастацтвазнаўства, дацэнт кафедры духавой музыкі .
Лiковіч С.І. – дацэнт кафедры эстраднай музыкі, член Саюза кампазітараў Рэспублікі Беларусь.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Гэты вучэбны дапаможнік прызначаецца для практычнай работы у класе інструментальнага ансамбля і адрасаваны студэнтам I-У курсаў спецыялізацыі "Арганізацыя інструментальнай духавой творчасці". Асноўная мэта яго - пашырыць і папоўніць сучасны ансамблевы рэпертуар трубачоў з улікам патрабавання планаў падрыхтоўкі будучых выканаўцаў і кіраўнікоў музычных калектываў. Метадычныя заўвагі датычаць канкрэтных пытанняў асноў ансамблевага выканання і скіраваны на выяўленне і ўдакладненне галоўных этапаў у працэсе работы над творамі дапаможніка.

Увесь музычны матэрыял прайшоў апрабаванне у педагагічнай і канцэртнай дзейнасці у класе інструментальнага ансамбля кафедры духавой музыкі МІК і падаецца у парадку павелячэння тэхнічных і ансамблевых цяжкасцей.

МЕТАДЫЧНЫЯ ЗАЎВАГІ АД АЎТАРА ПА РАБОЦЕ НАД МУЗЫЧНЫМ МАТЭРЫЯЛАМ

Перад тым, як непасрэдна перайсці да выканання твора, неабходна прааналізаваць і дэталева высветліць вобразна-мастацкую канцэпцыю, музычную форму, стылевыя асаблівасці. Затым засвоіць тэрміналогію, удакладніць метрарытнічную структуру, тэмпы і іх суадносіны, агагічныя адценні, працягласць цэзур, паўзаў, сэнсавых прыпынкаў. Наступны этап - гэта удакладненне штрыхоў і прыемаў ігры, выяўленне тэхналогіі іх выканання, бо пачатак, вядзенне і заканчэнне гука залежыць ад характару і стылевых асаблівасцей твора. І яшчэ адна заўвага. З самага пачатку неабходна звярта ъ асаблівую ўвагу на выканаўчае дыханне - яго агульнасць пры удоху, роўнасць і дастатковую інтэнсіўнасць пры выдыху. Правільная падача паветранага струменя шмат у чым вызначае інтанацыйную чысціню, гучнасць і тэмбр выканаўцаў.

У плане ансамблевага вывучэння дуэты выступаюць у якасці першапачатковай школы авалодання ансамблевых цяжкасцей. Асноўнымі аб'ектамі рэпетыцыйнай работы з мэтай дасягнення добрай ансамблевай гучнасці з'яўляюцца: інтынацыйная чысціня, сінхранізаванасць і збалансаванасць гучання па вертыкалі і гарызанталі, дакладнасць метрарытму, а таксама - раўнавага дынамікі, выразнасць фразіроўкі, артыкуляцыі і штрыхоў, агульнасць выканаўчага дыхання, выяўленне меладычнай лініі і фону.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

БІБЛІЯТЭКА Міністэрства ... Інв. № 6/н
ПРАВЕРАНА 2008 г. ПЕЧАТКА ВДУКМ

Але ж і ў кожным творы існуюць свае, характэрныя толькі яму музычныя і тэхнічныя складанасці, на якія неабходна звяртаць асаблівую ўвагу. Напрыклад: "Сюіта ў старажытнам стылі" патрабуе ад выканаўцаў пэўнага акадэмічнага штрыха, збалансаванасці гучання і інтанацыйнай чысціні, стылізацыі выканання і дакладнасці нюансіроўкі. Гэты твор можна выконваць як цалкам, так і раздзельнымі часткамі. "Раманс на два галасы". На першы план паўстае выразнасць фразіроўкі, агагічныя адценні, пачуцце паліфанічнай структуры, унутраны рух. Некаторую складанасць пры выкананні ўяўляюць рытмічныя пабудовы. "Эцюд". Гэты дуэт разлічаны на дастаткова падрыхтаваных у тэхнічных адносінах студэнтаў. Неабходна выконваць яго́ легка, ненапружана, ў хуткім тэмпе, звяртаючы ўвагу на збалансаванасць гучання, дакладнасць метрарытму і агульнасць выканаўчага дыхання. Такт лічыць "на раз".

У ансамблях з большай колькасцю выканаўцаў (трыо, квартэт і г.д.) задачы ўскладняюцца. Калі ў дуэтах галасы больш-менш раўнаважныя, то ў саставах з большай колькасцю выканаўцаў трэба разлічваць фактуру музычнай пабудовы, ў залежнасці ад якой выяўляць як меладычную (рыльеф), так і гарманічную (фон) лініі, Рыльеф і фон могуць кантраставаць у рознай ступені, якая залежыць ад фактуры, стылю, нюансу і тысэтуры твора.

І яшчэ адно важнае пытанне - інтанацыйны строй і гарманічны слых, асабліва ў акордавай фактуры. Аб'яднанне галасоў па вертыкалі не магчыма без разумення ўзаемасувязі інтэрвалаў і акордаў, іх ладатанальных і функцыянальных адносін. Таму кожны ўдзельнік ансамбля ў працэсе ігры павінен аналізаваць акорды і інтэрвалы, а пры неабходнасці, імгненна выпраўляць інтанацыйны строй. Гэта асабліва адносіцца да галасоў, якія выконваюць акампанімент і гарманічныя педалі.

Выкананне шэрагу п'ес патрабуе ад ансамблістаў шырокага "спеўнага"гука, выразнасці фразіроўкі і пэўнай музыкальнасці. Глядзі:"Калыханка", Ш ч. сюіты "Гучныя кварты","Сарабанда". Штрыхавыя і тэхнічныя ансамблевыя цяжкасці найбольш поўна прадстаўлены ў такіх творах, як сюіта "Гучныя кварты", "Тэрцэт", "Успаміны аб Арменіі", "Урачыстая прэлюдыя".

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Ансамбль для 4-х труб "Вяселая прагулка" разлічаны на набыцце студэнтамі некаторых навыкаў эстраднага і джазавага выканаўства. Асаблівую ўвагу трэба ўдзяліць рытмічнаму малюнку (♩. ♪), які павінен выконвацца як (♪ ♪), спецыфікі штрыхоў і прыемаў падачы гука, а таксама стылістыцы пабудовы музычных фраз.

Ансамбль для 3-х труб "Дзіцячыя песянкі". У гэтай сюіце вырашаюцца зусім іншыя задачы. Не вельмі складаная ў тэхнічных адносінах яна патрабуе ад ансамблістаў вобразнасці мыслення, выразнасці і непрымусовасці выканання. Кожная п'еса цыкла павінна гучаць як невялікая музычная замалеўка са сваім настроем і характарам.

І, нарэшце, ў дадатак да вышейсказанага хацелася бы ўдакладніць, што вырашэнне тэхнічных і выканаўчых задач, нягледзячы на ўсю іх важнасць, з'яўляецца сродкам, а не мэтай.

Толькі максімальнае аб'яднанне і ўзаемасувязь усіх музычных і выканаўчых сродкаў выразнасці змогуць найбольш поўна і пленна спрыяць раскрыццю ідэі і стварэнню музычнага вобраза твора.

І.Мангушэў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

АЛЛЕМАНД

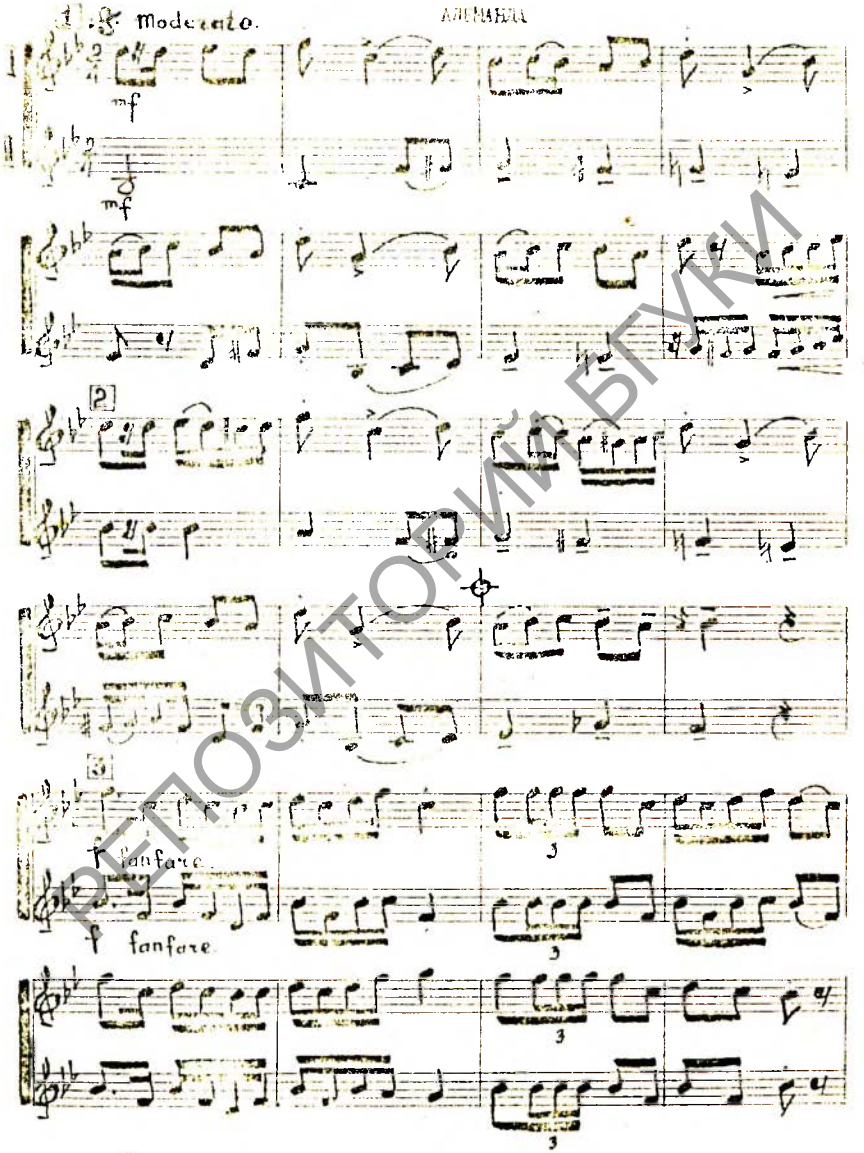

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

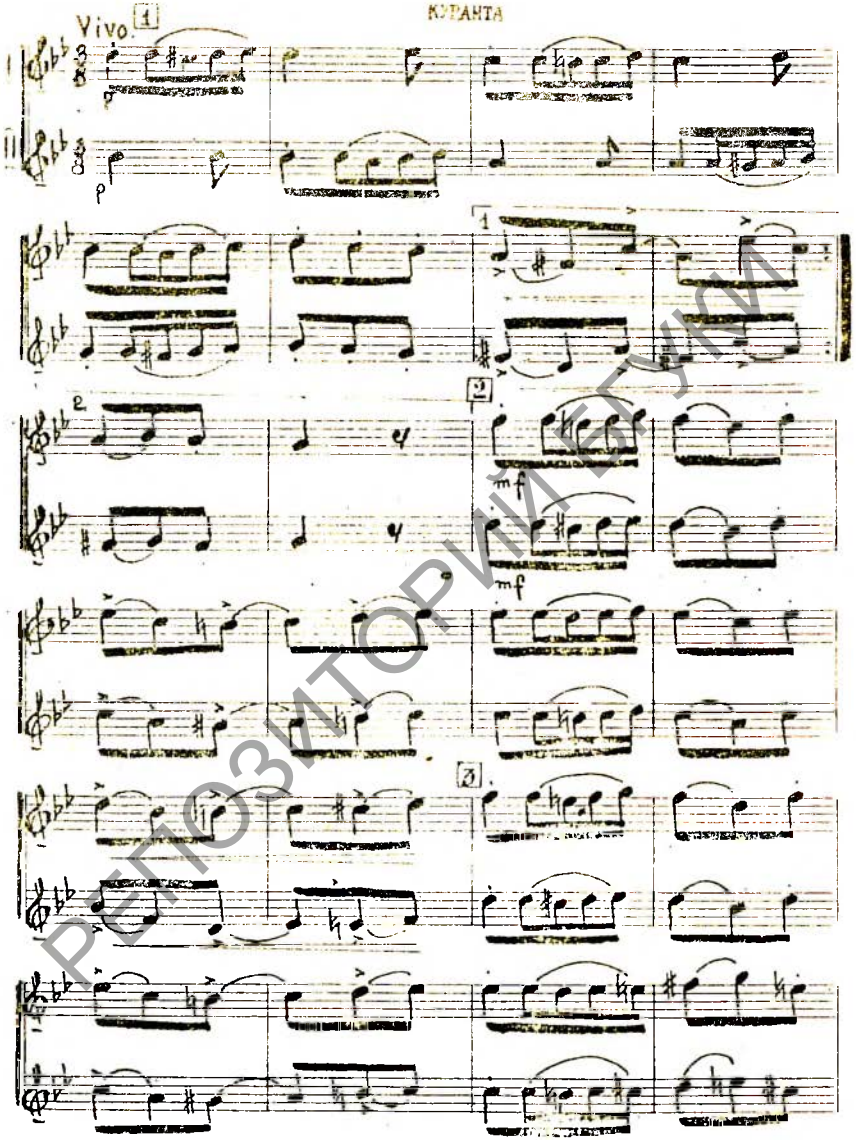

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

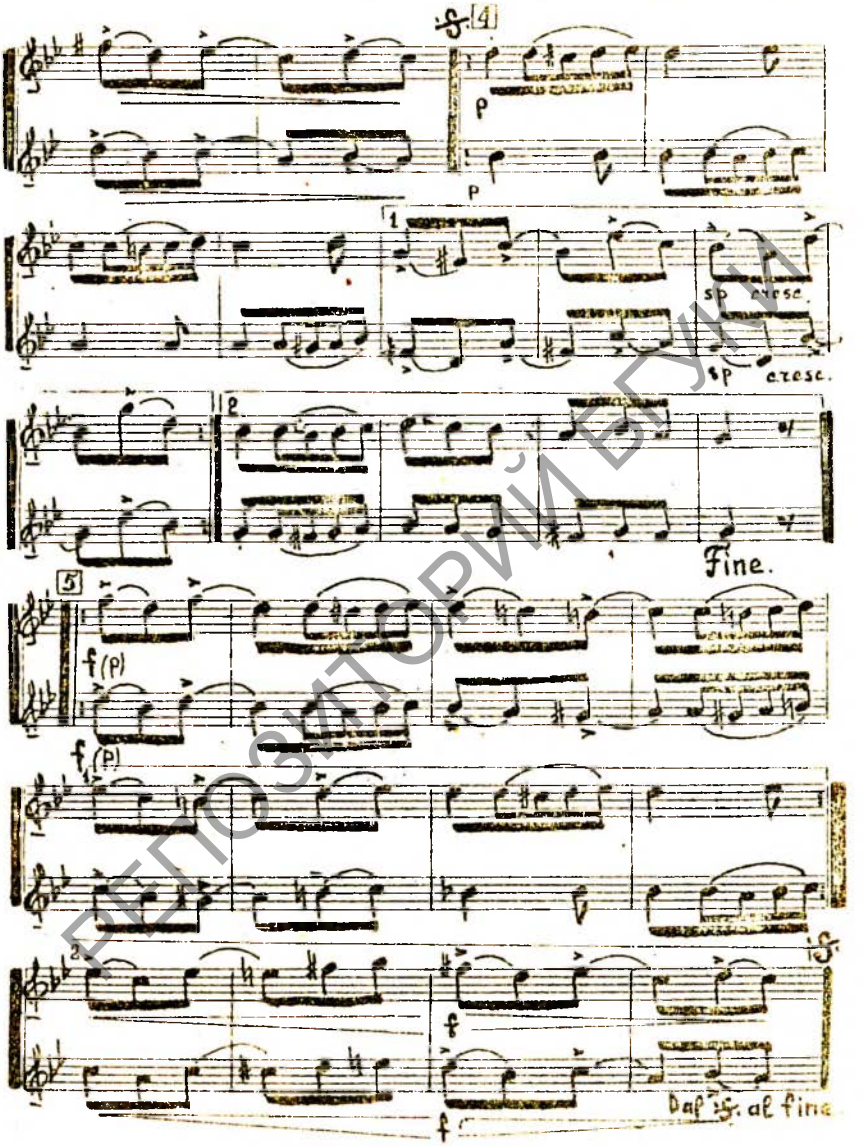

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

САРА ВАНДА

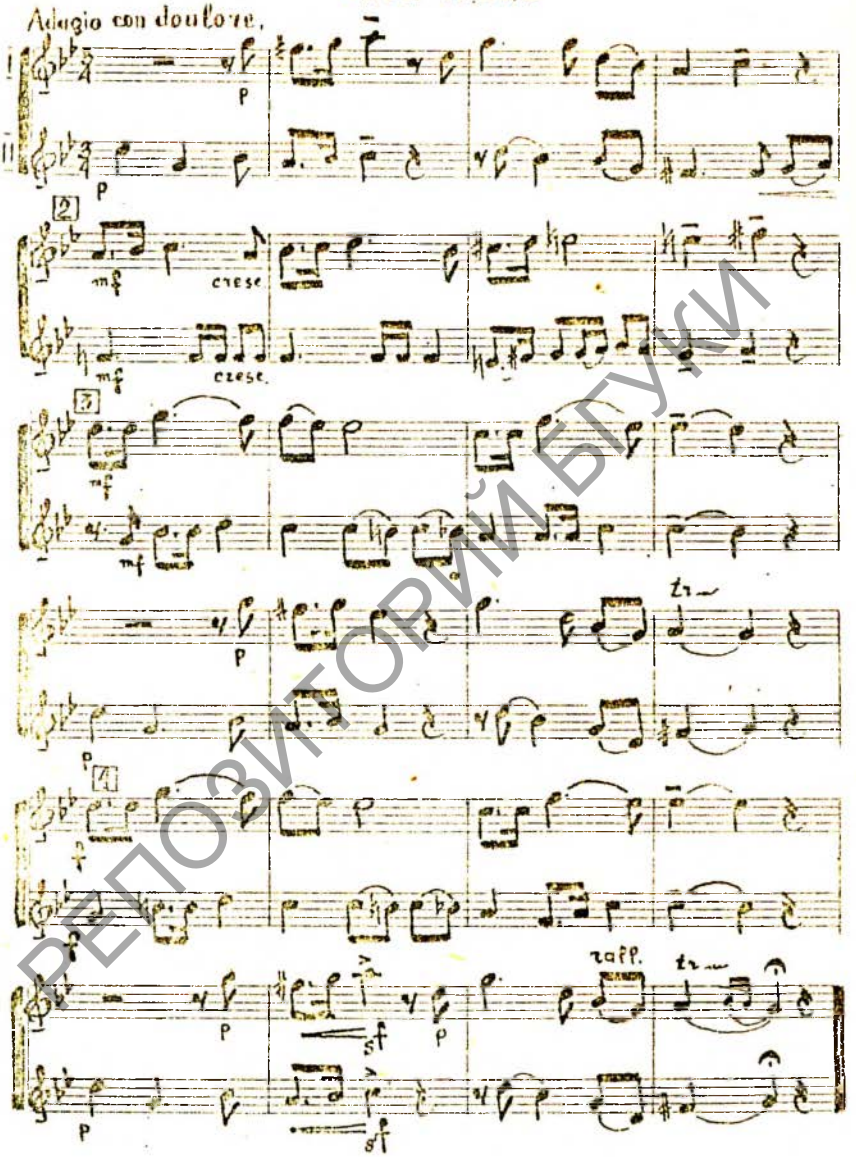

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

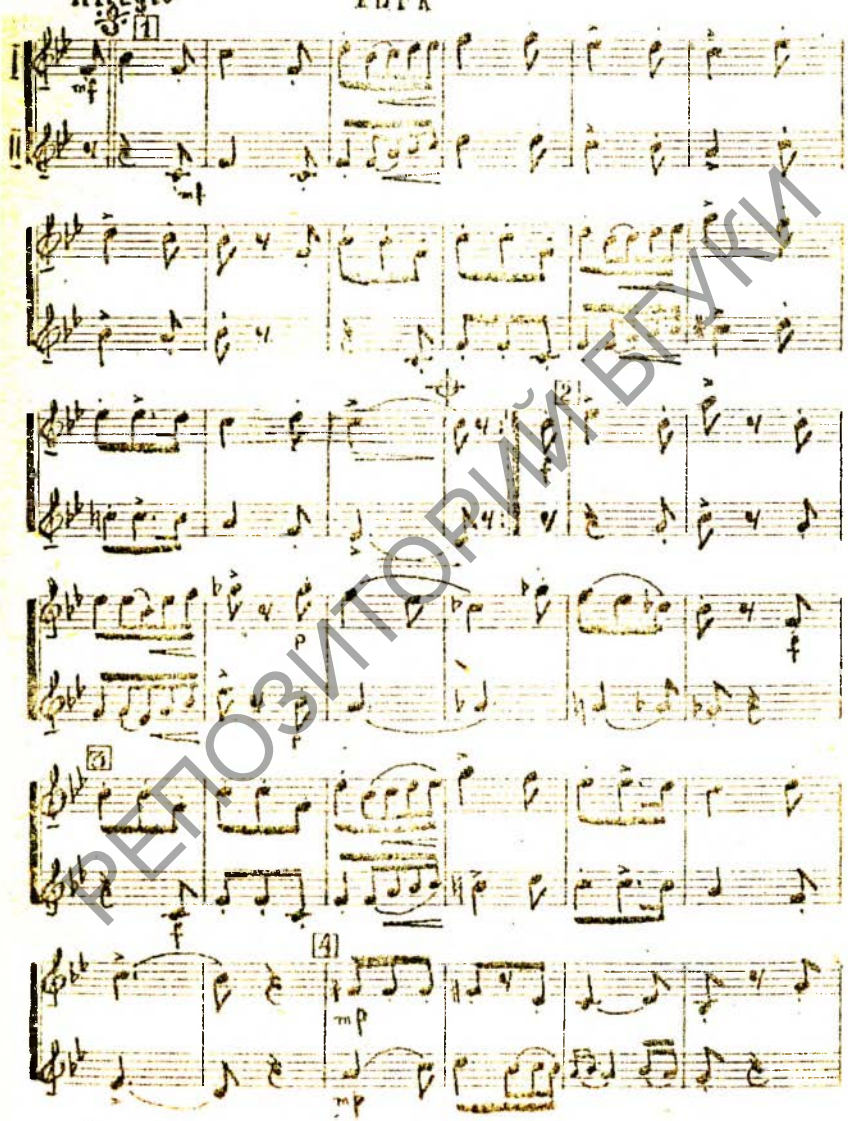

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

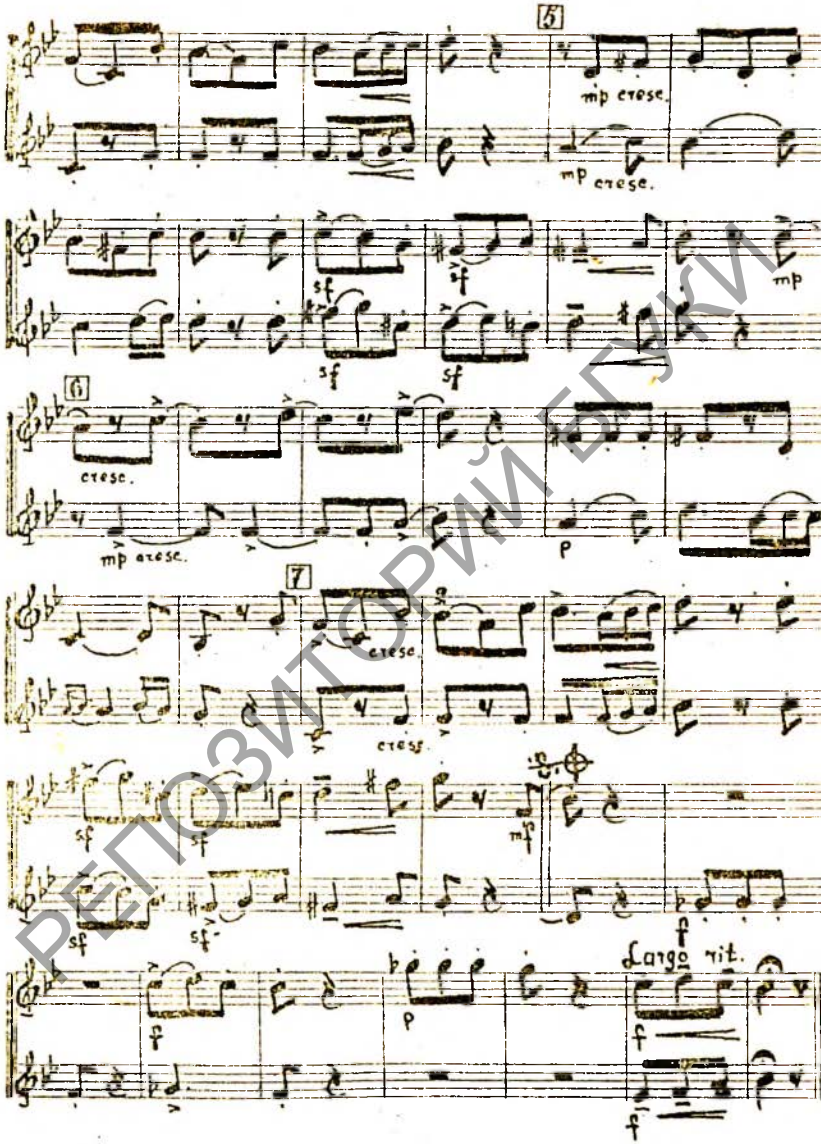

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

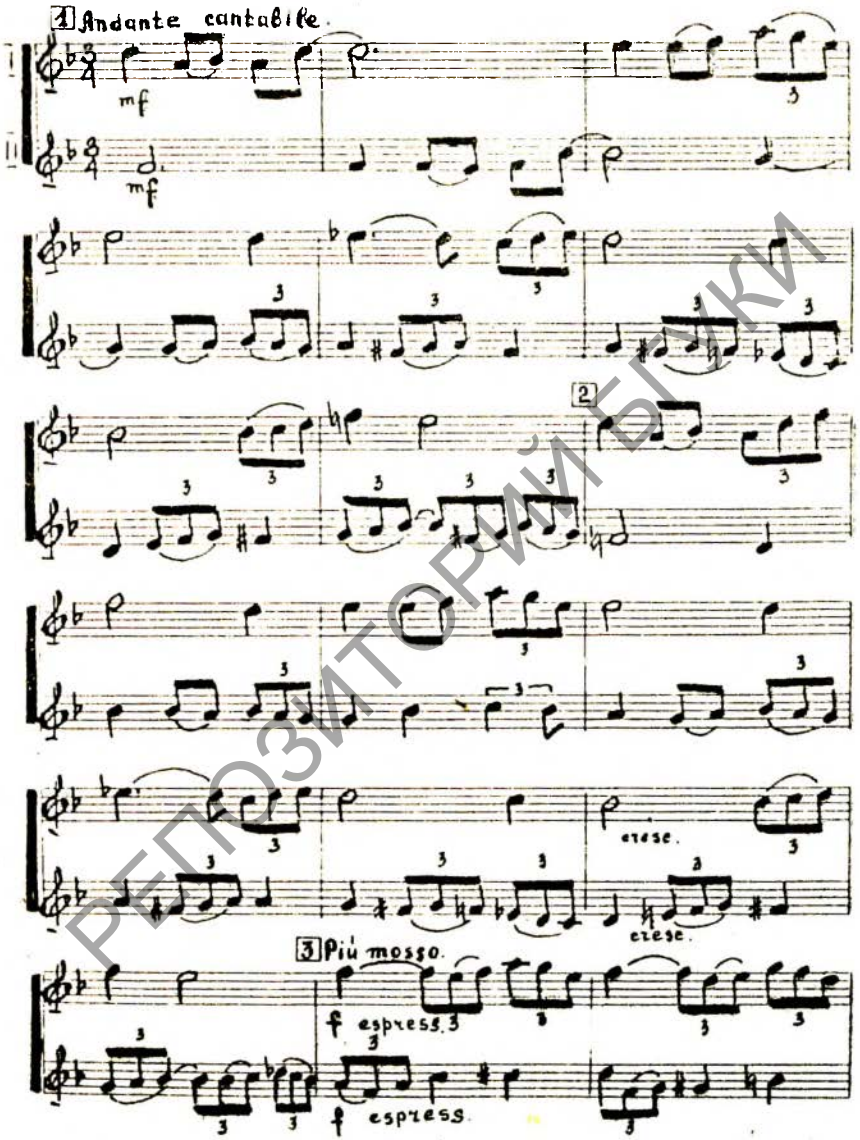

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

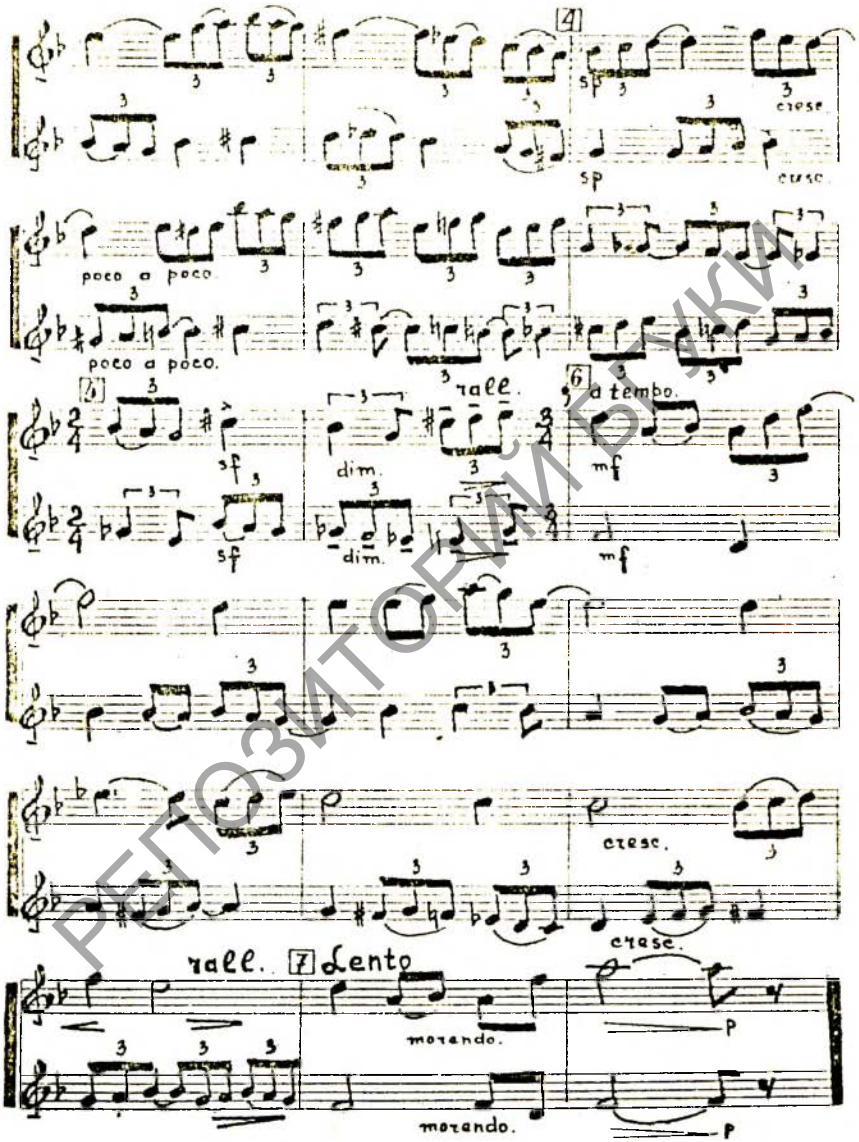

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

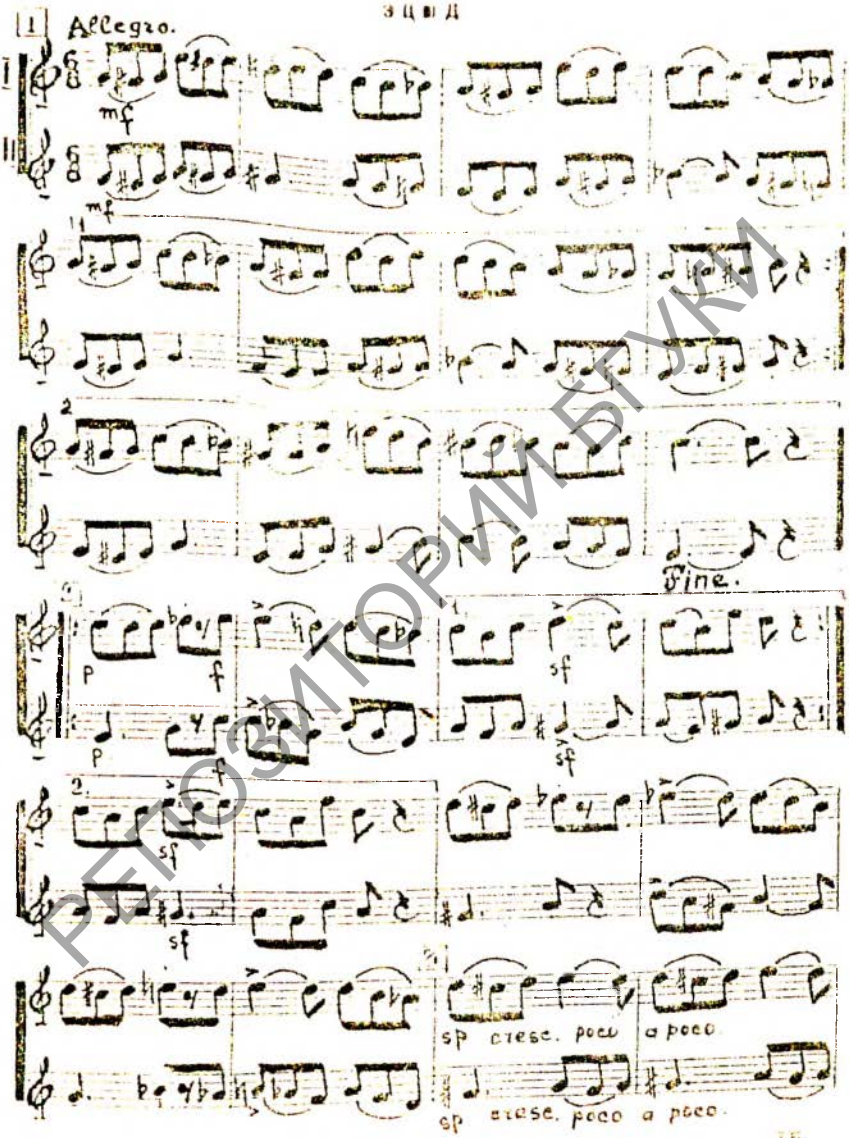

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

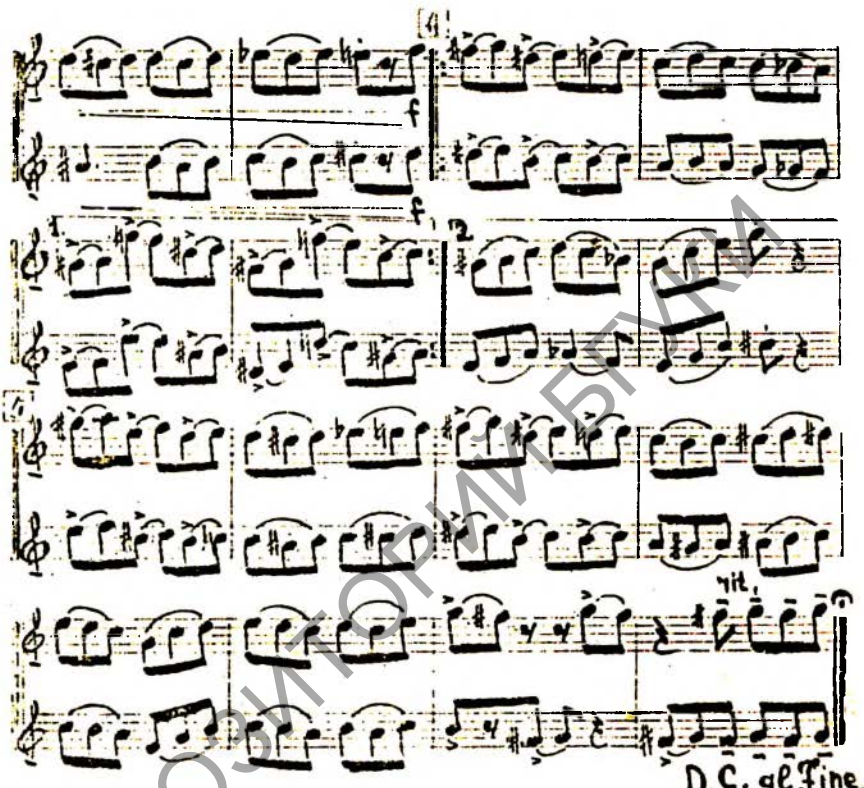

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

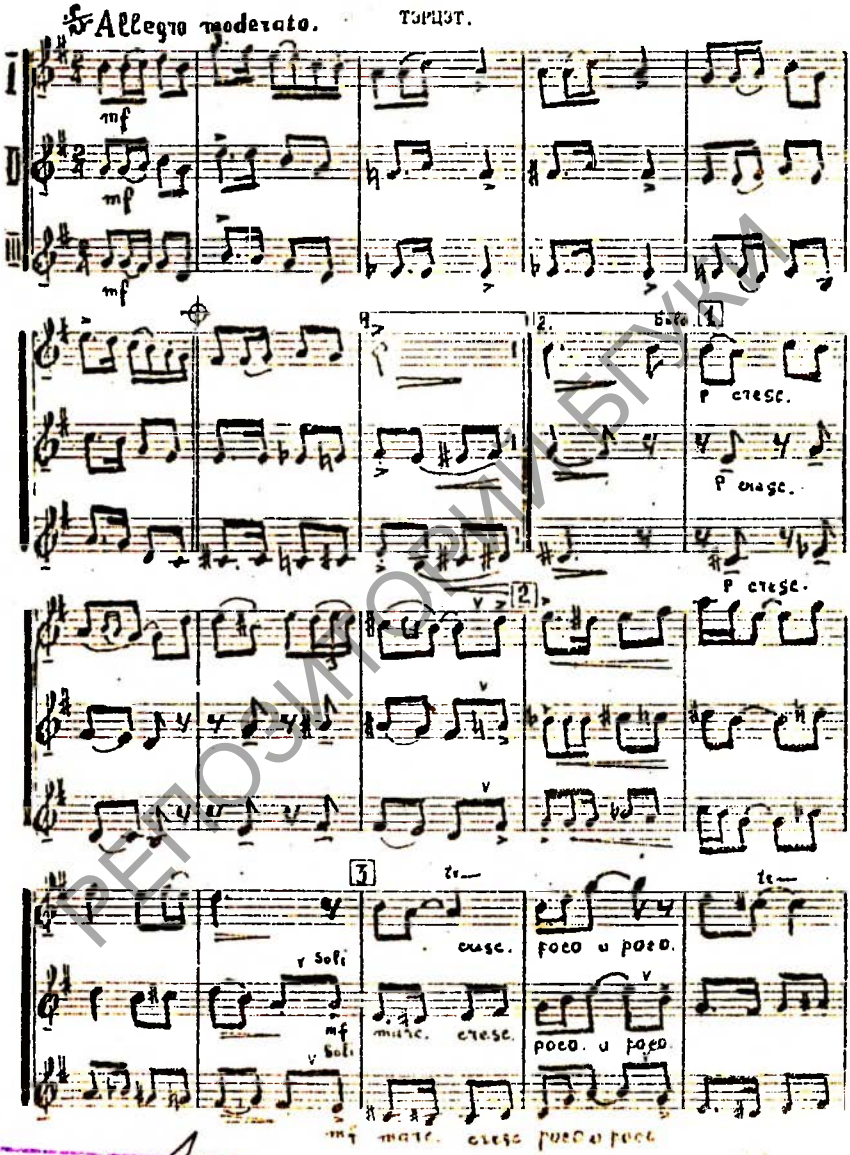

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

БІБЛІОТЕКА
Інв. №

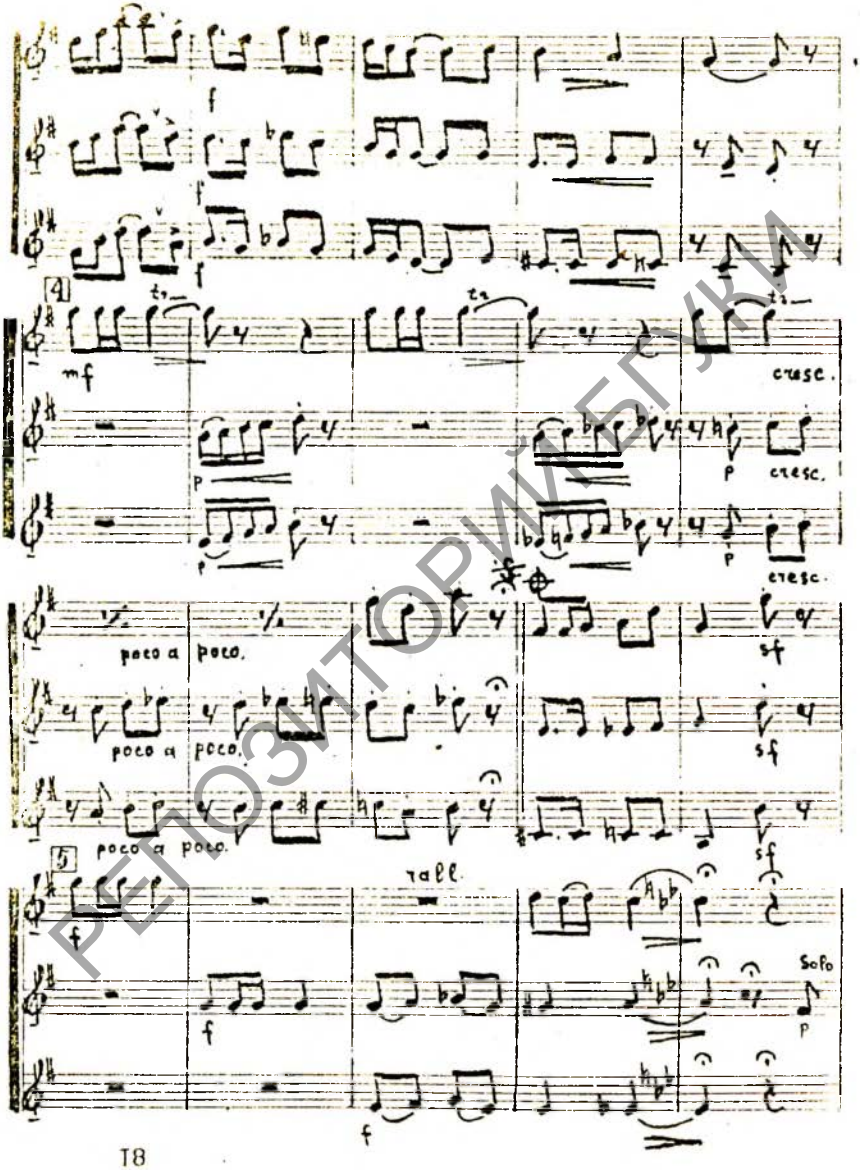

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

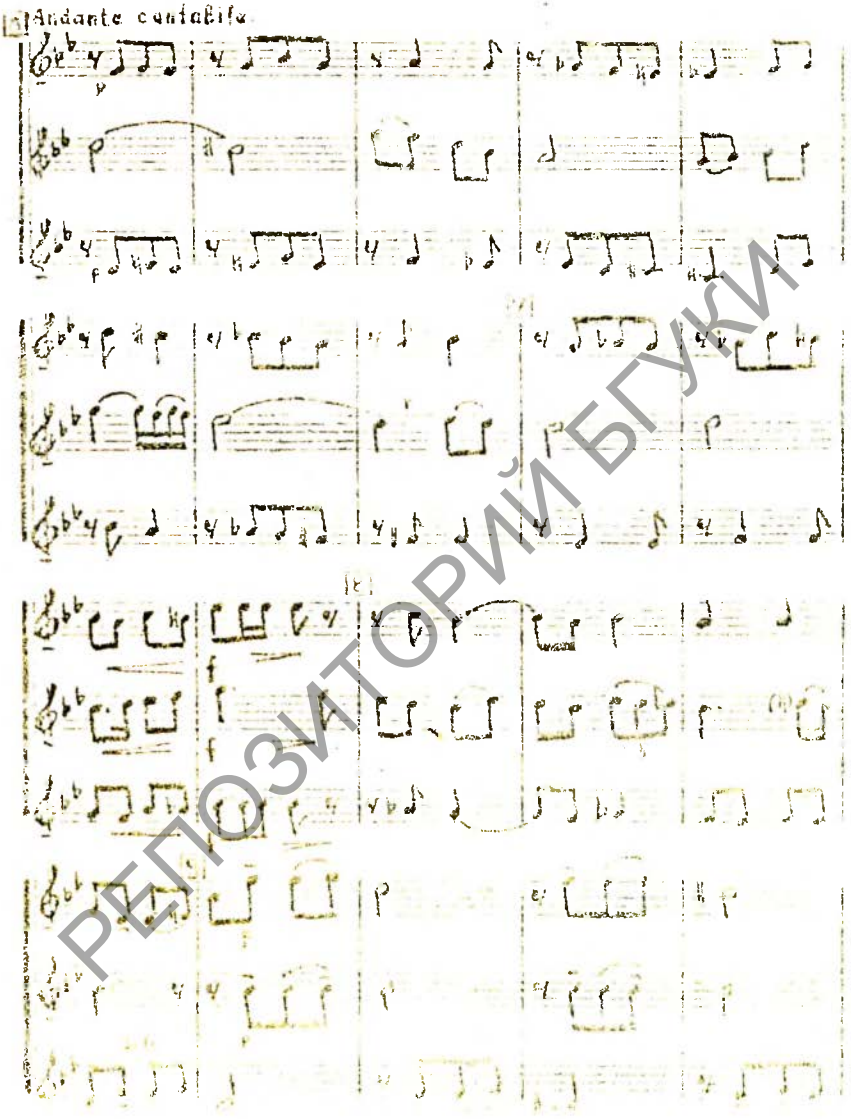

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

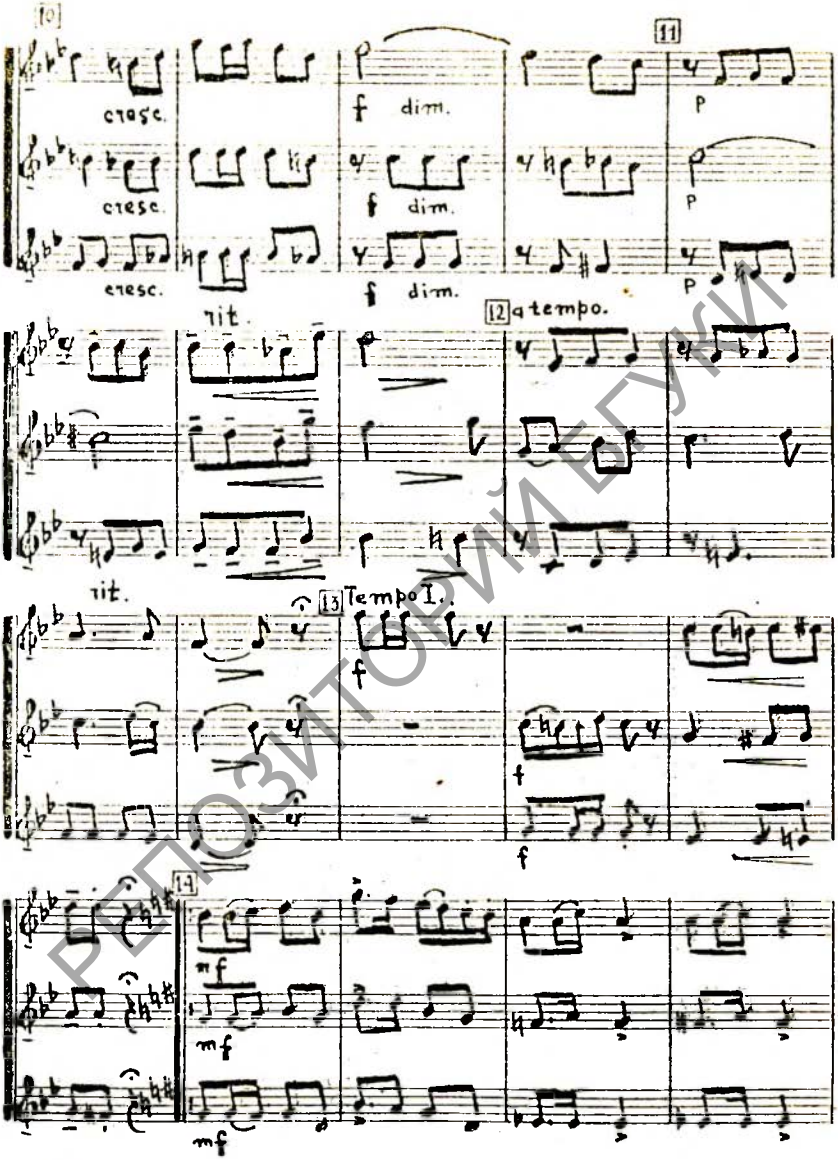

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

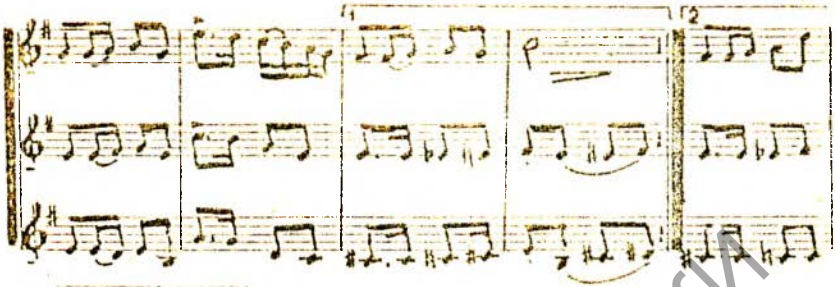

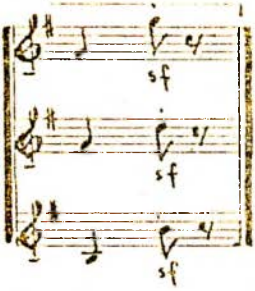

ДЗІЦЯЧЫЯ ПЕСЯНКІ
(сюіта для 3х труб)

ПРЫВІТАННЕ, РАНІЦА !

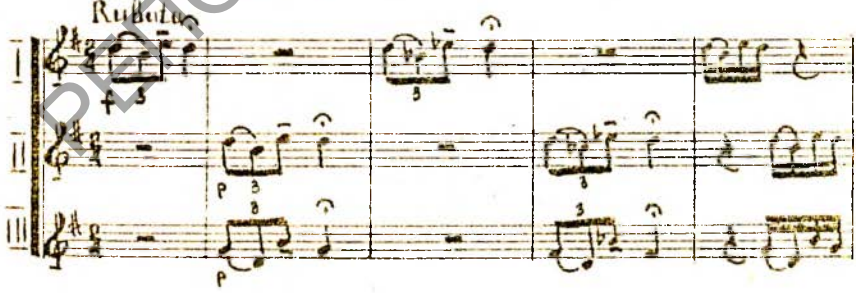

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

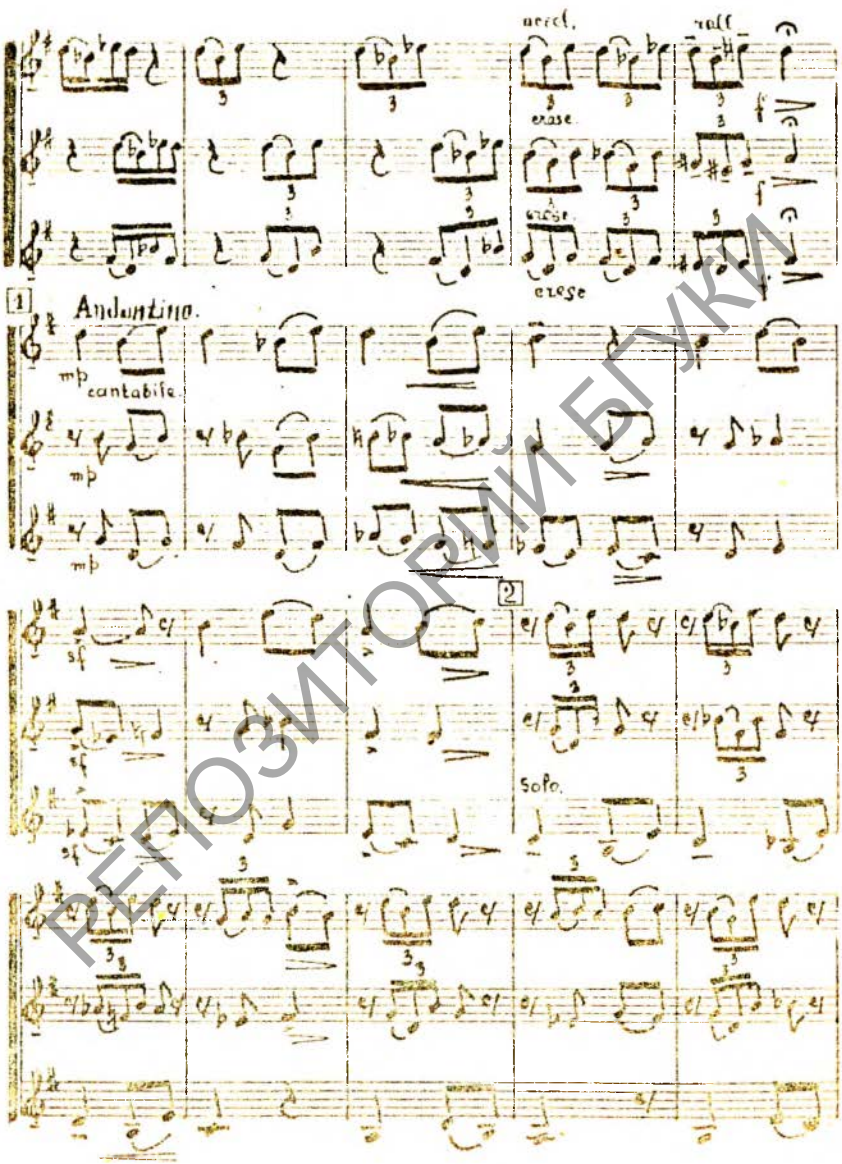

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

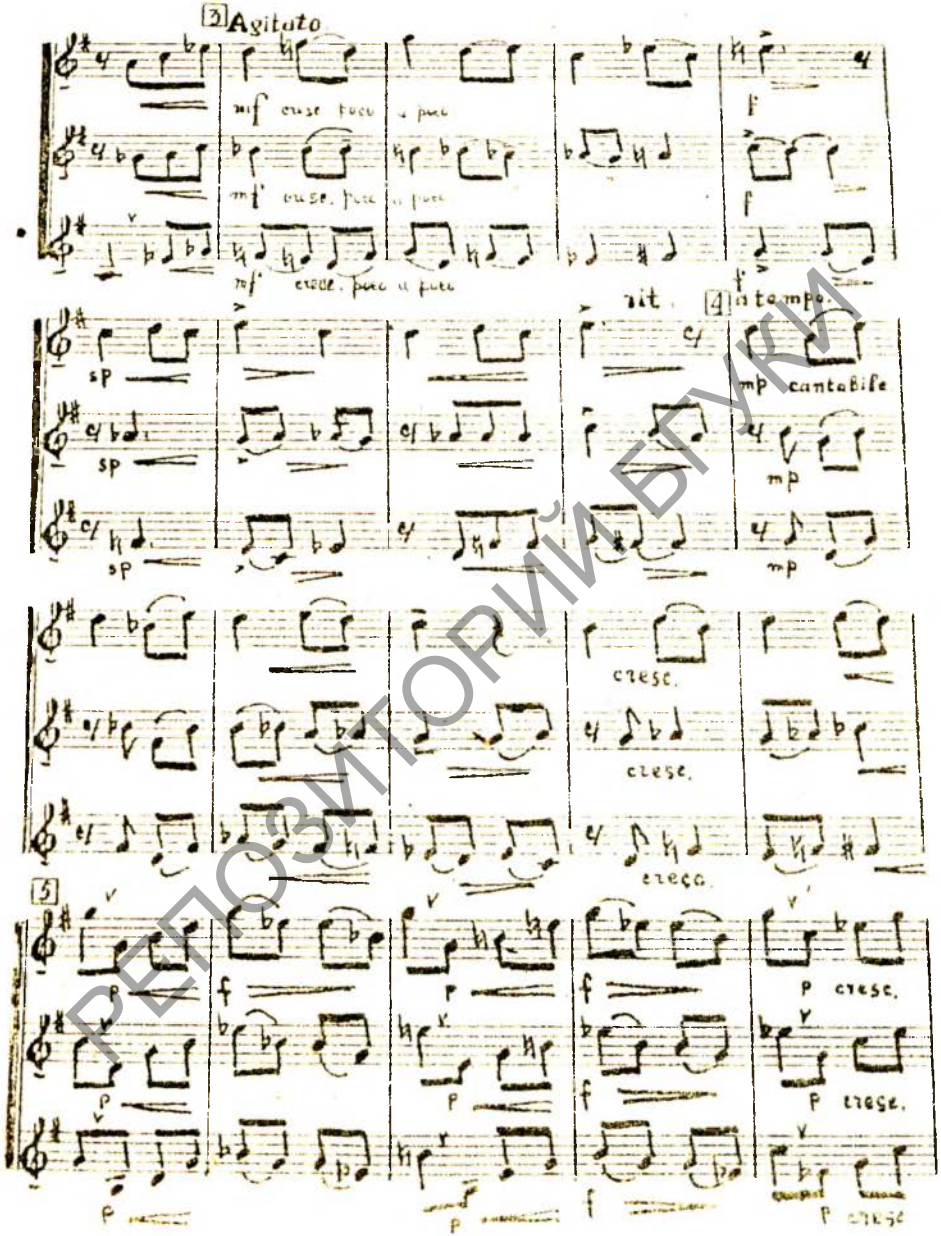

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

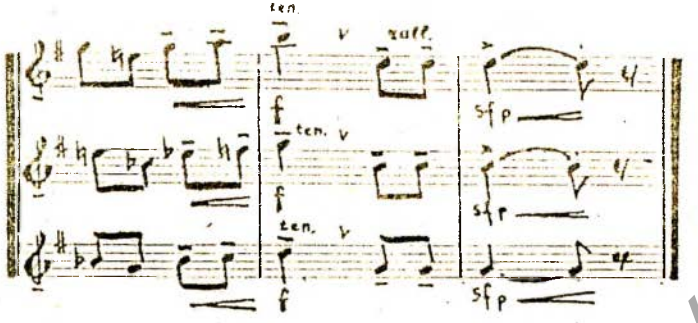

Allegro scerzando.

ПОЛЬКА.

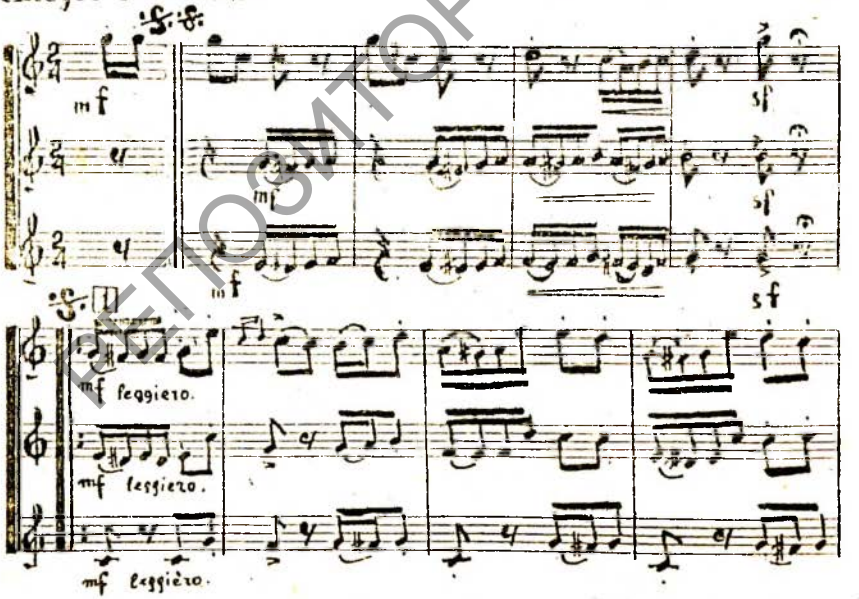

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

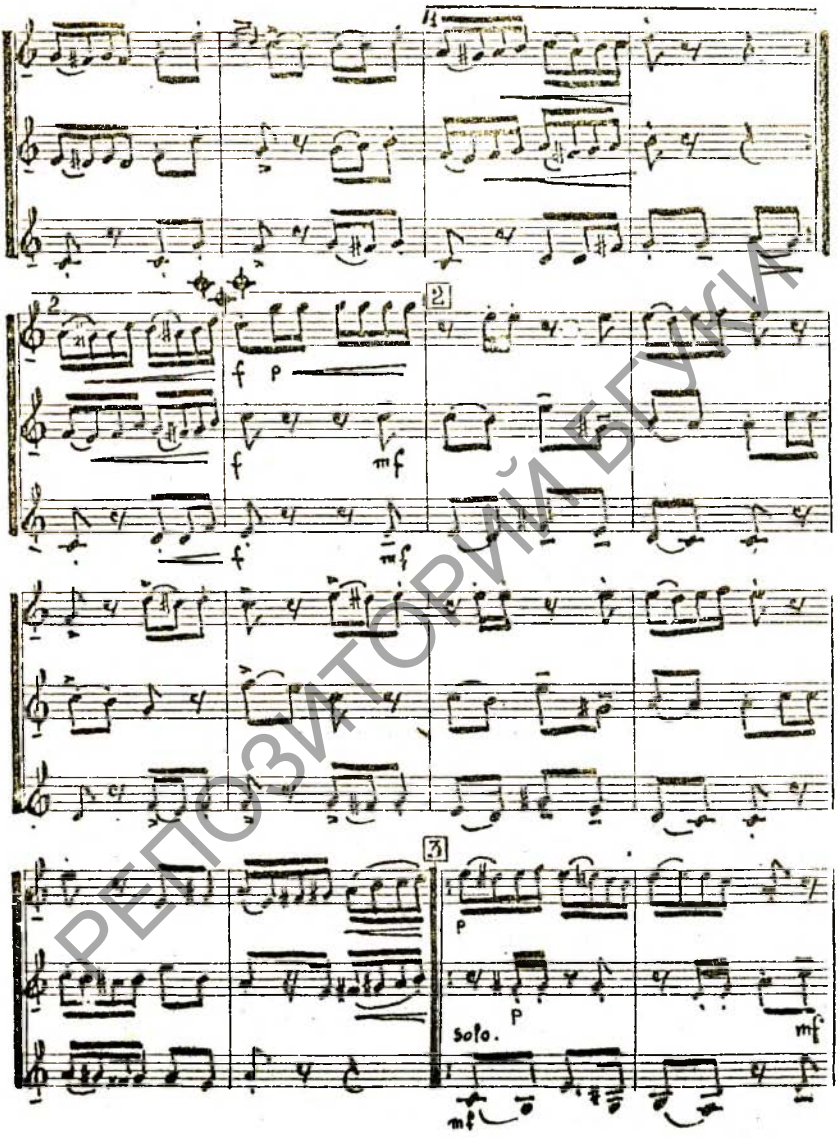

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

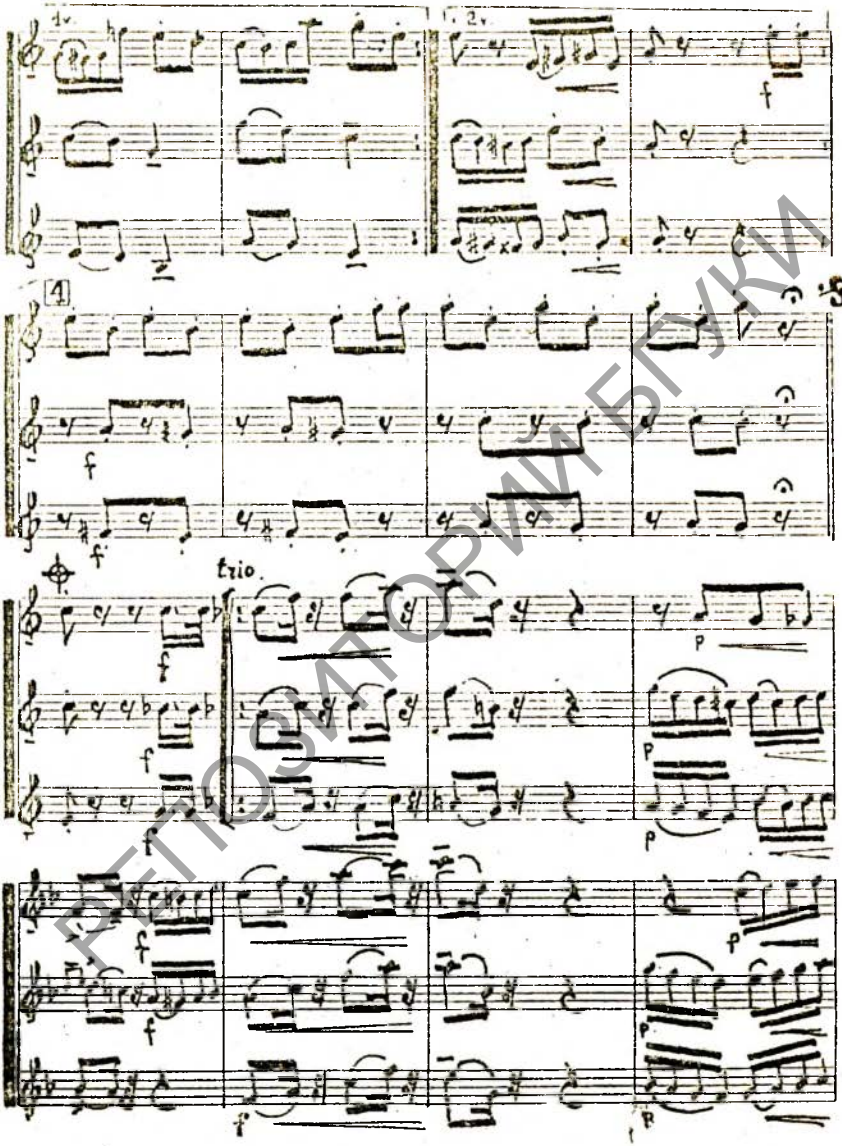

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

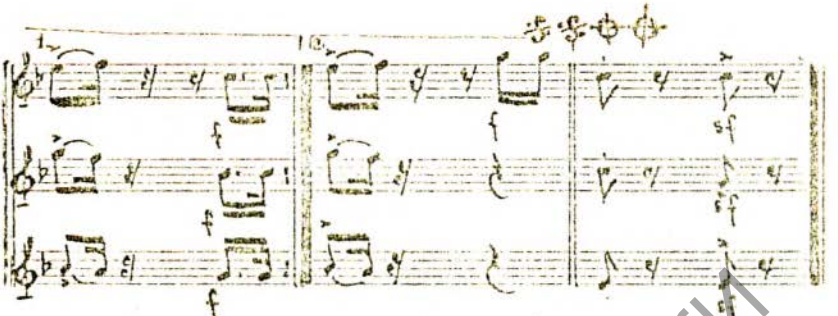

КАЗКА СТАРЭНЬКАЙ БАБУЛІ.

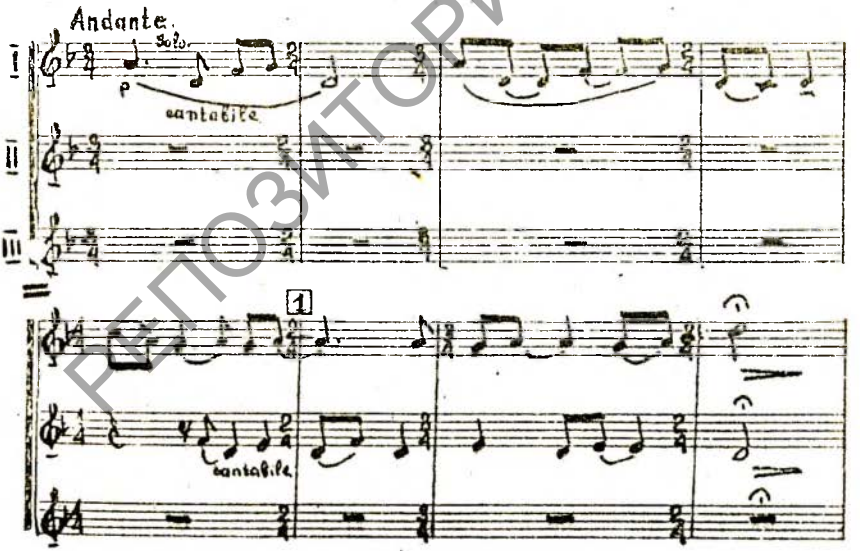

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

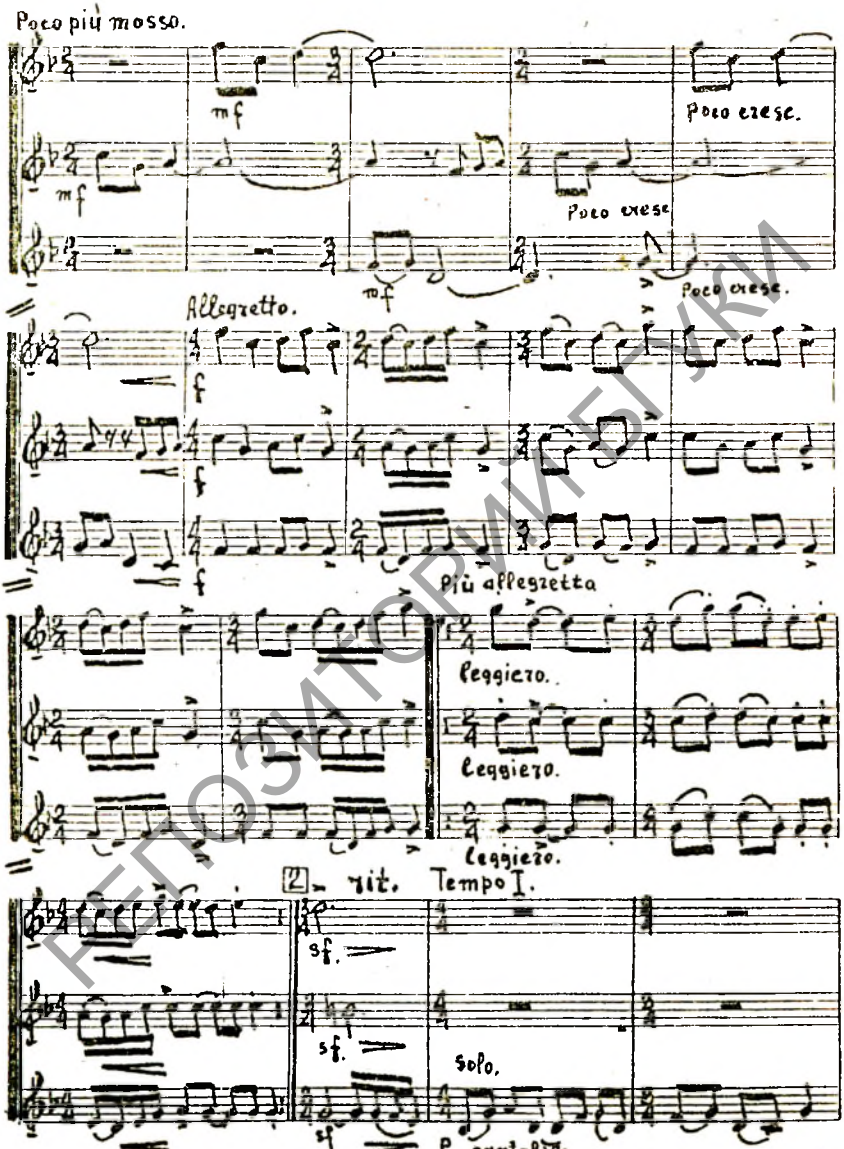

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

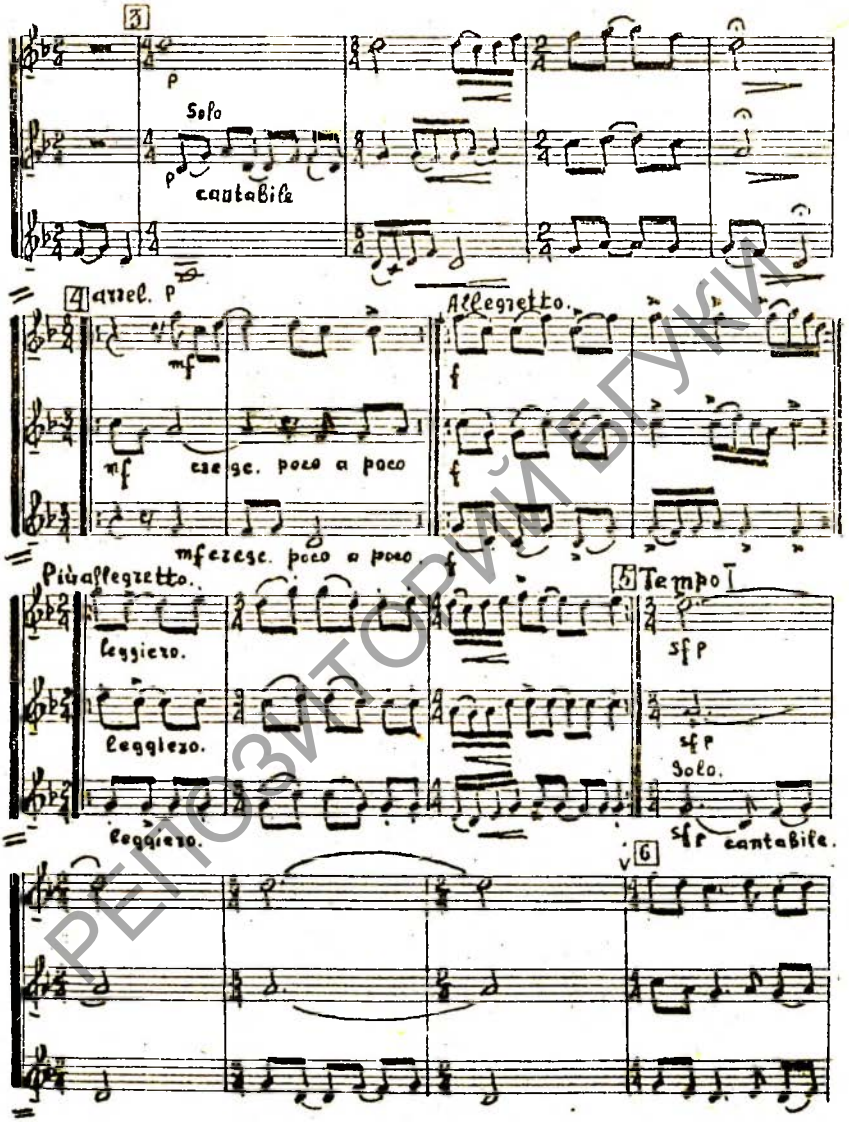

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

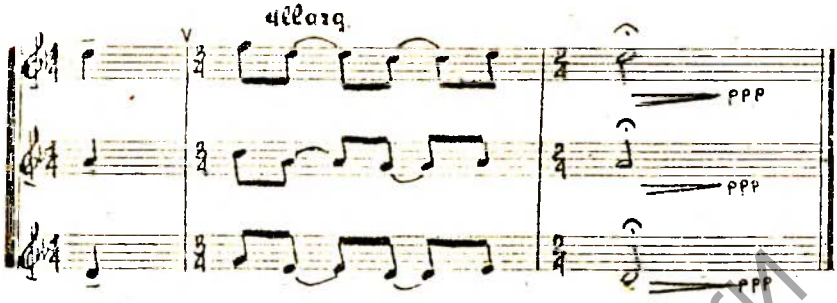

ЗЕЗЮЛЕНЬКА.

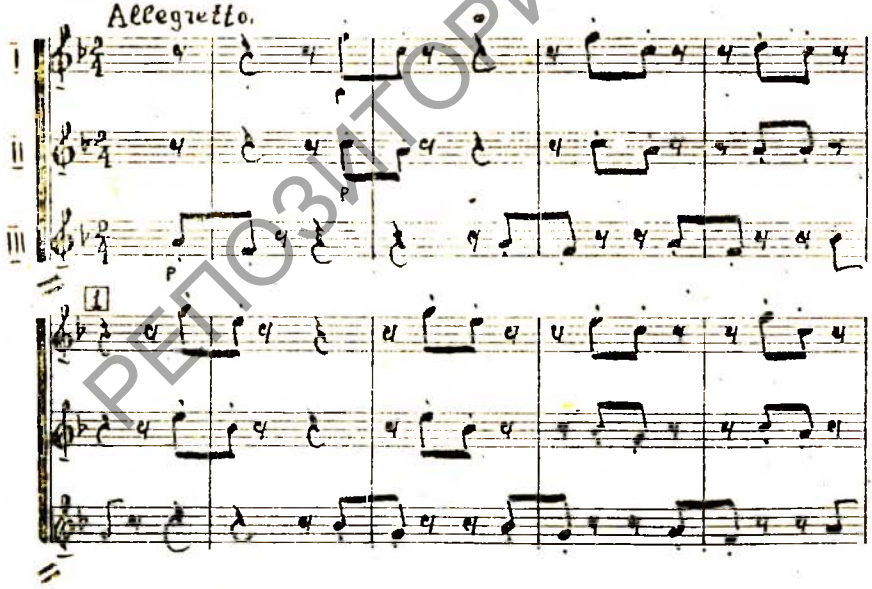

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

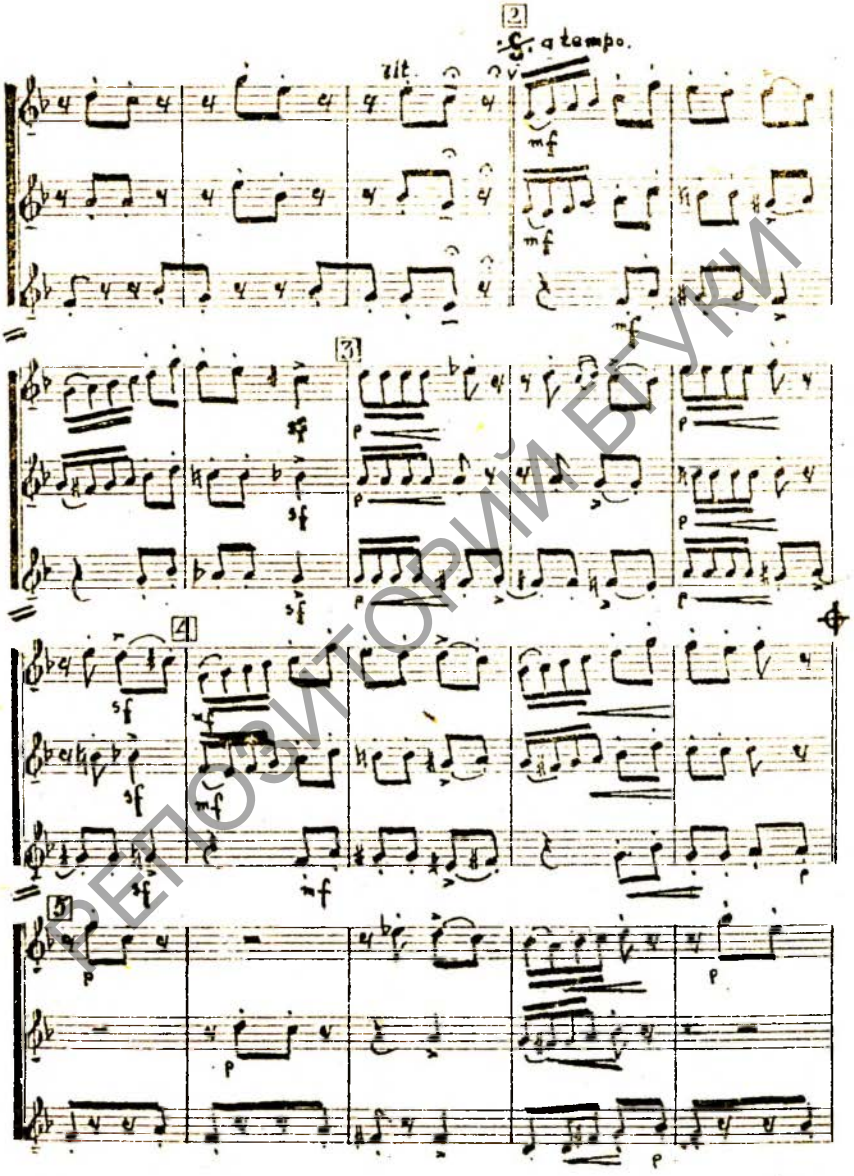

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

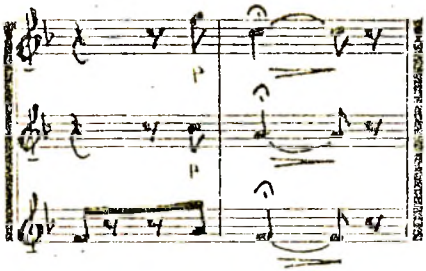

КАЛИНКА

Sostenuto, cantabile e espressivo.

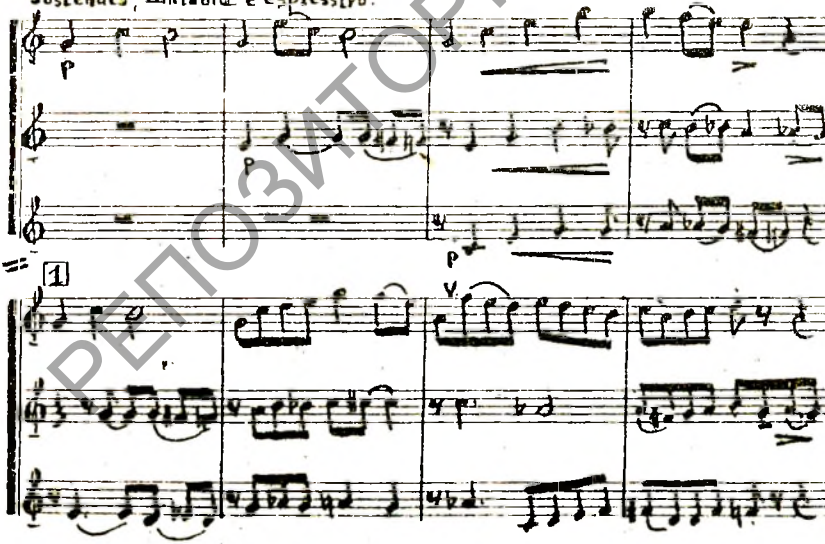

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

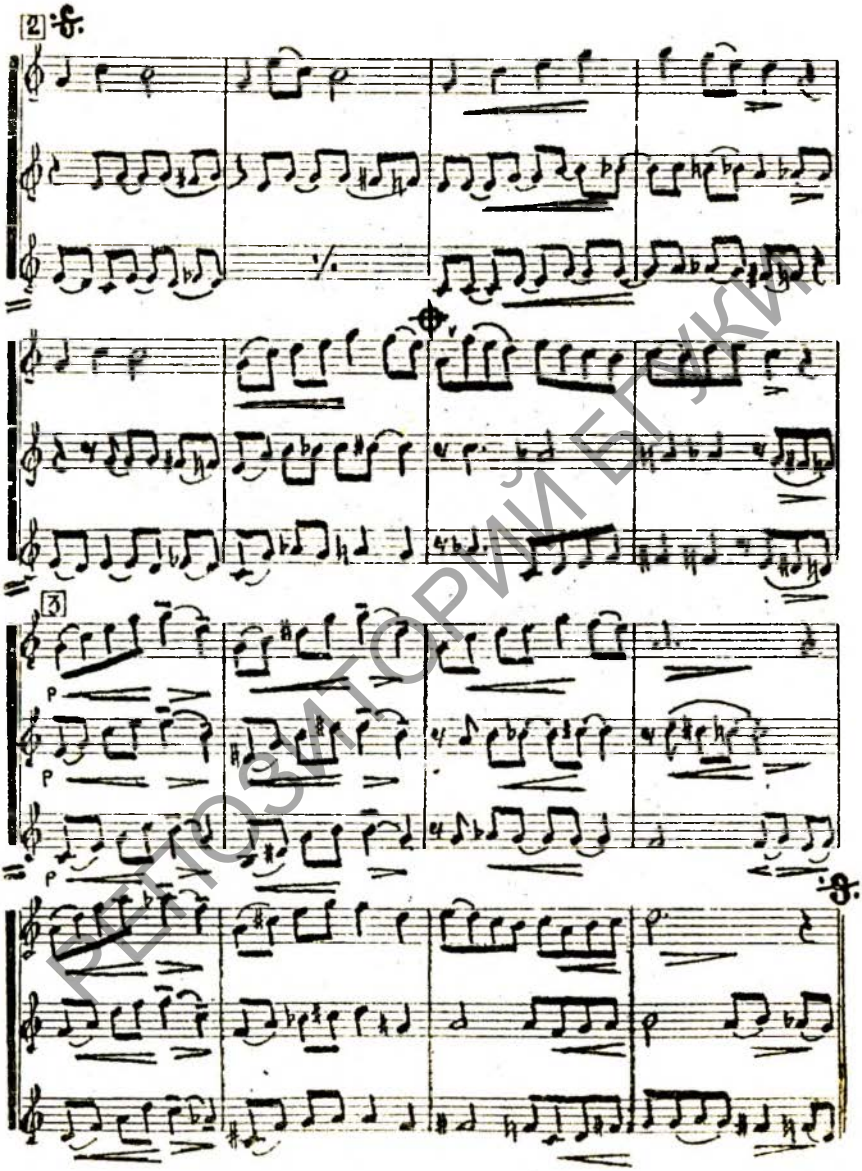

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

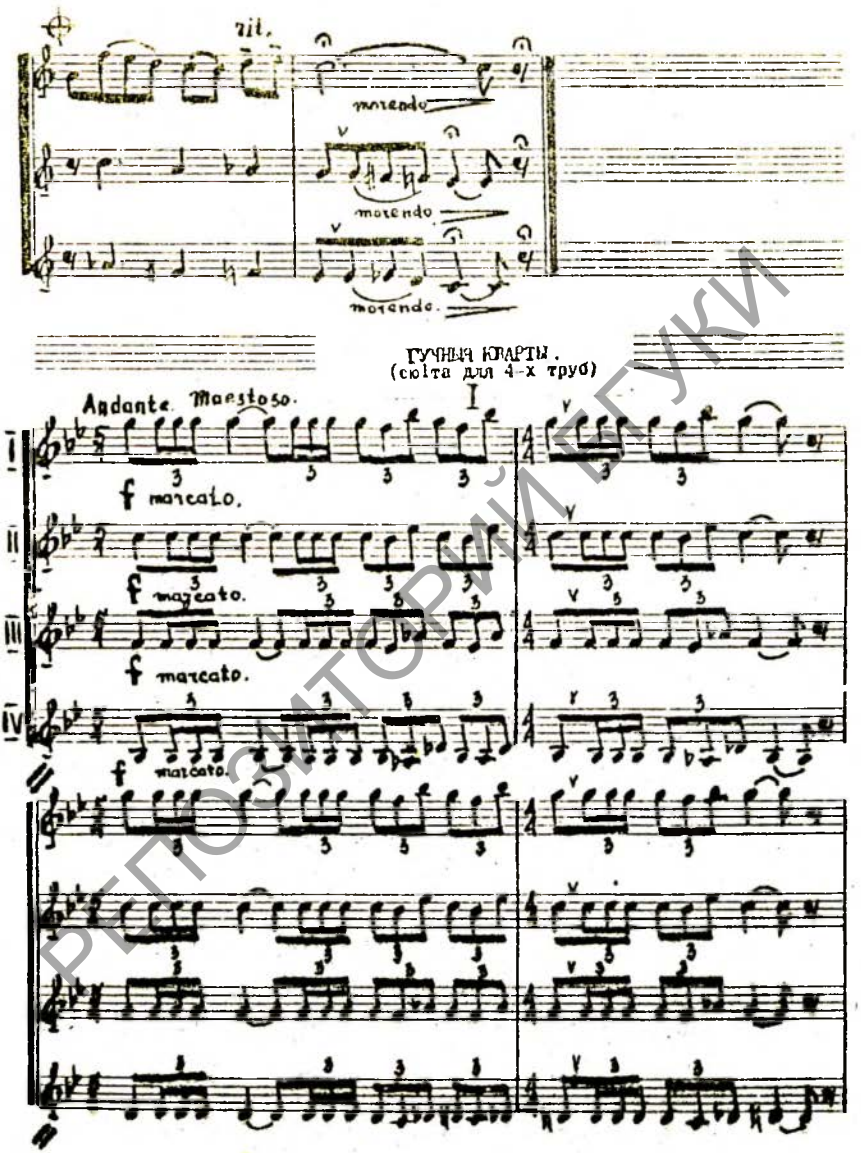

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

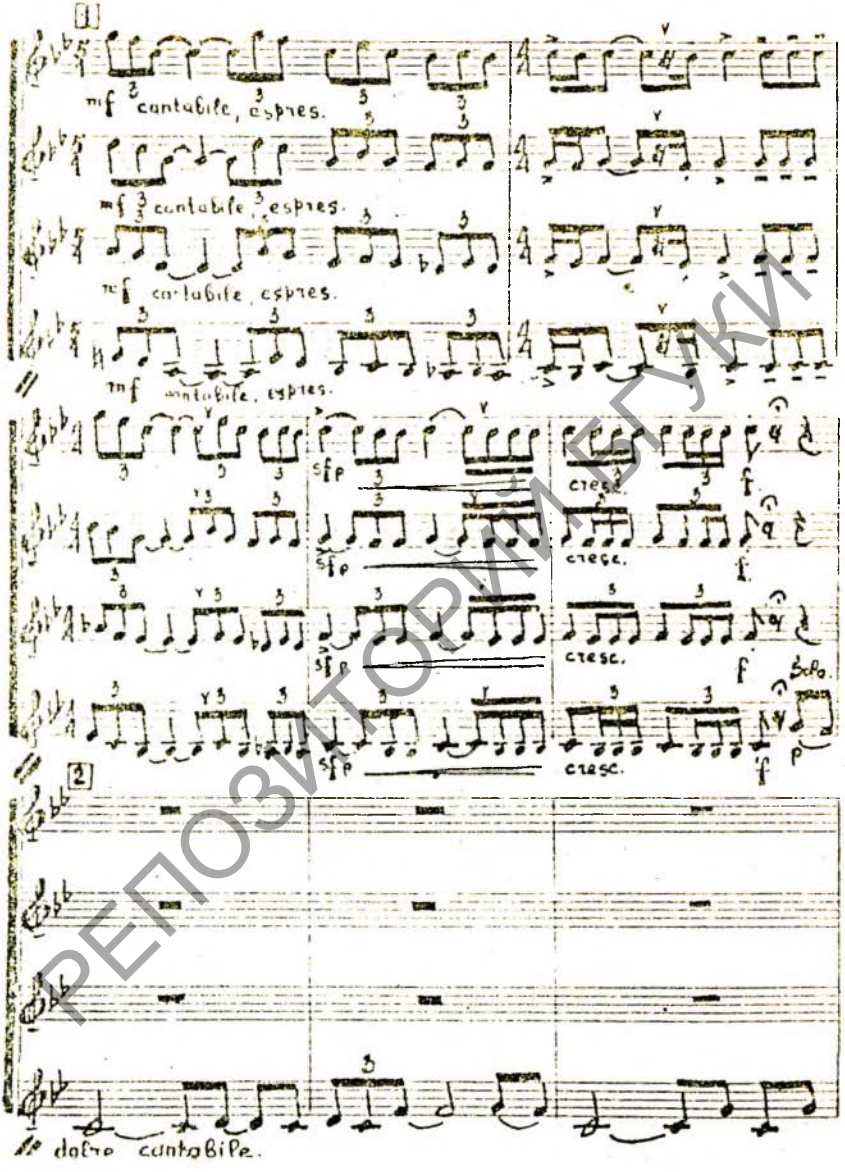

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

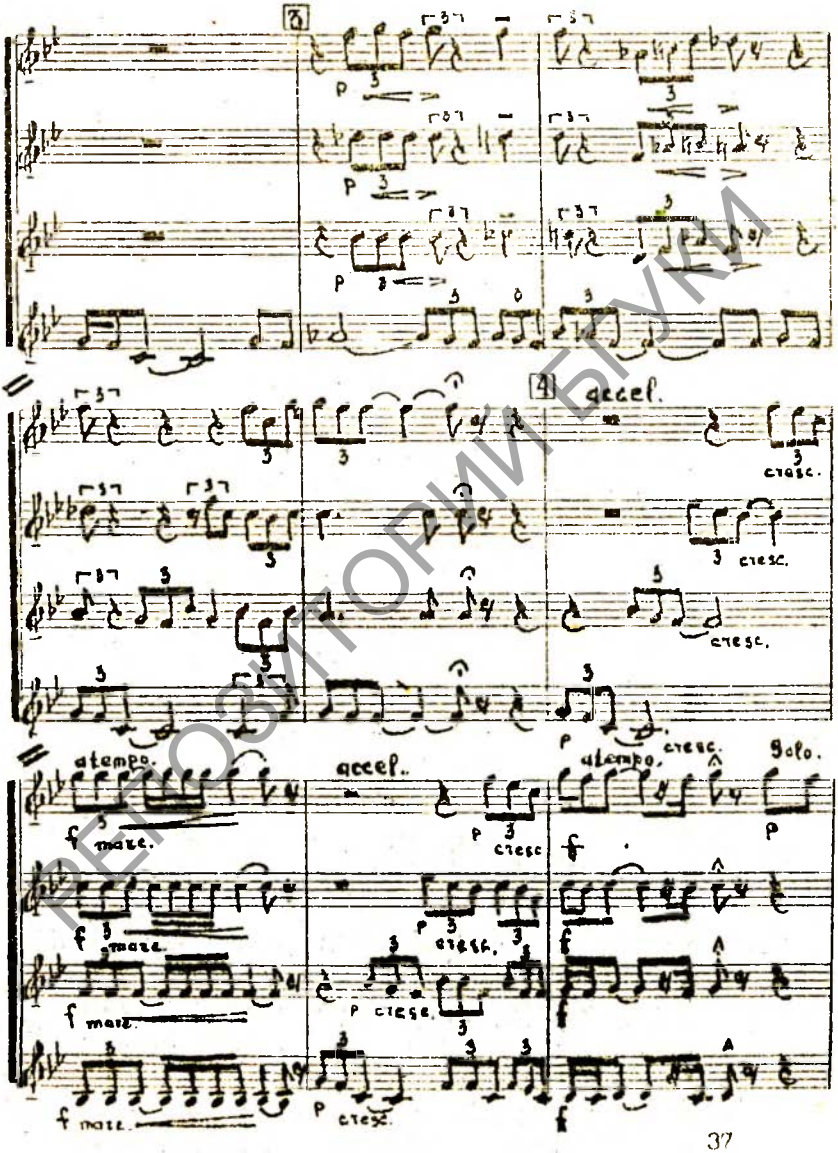

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

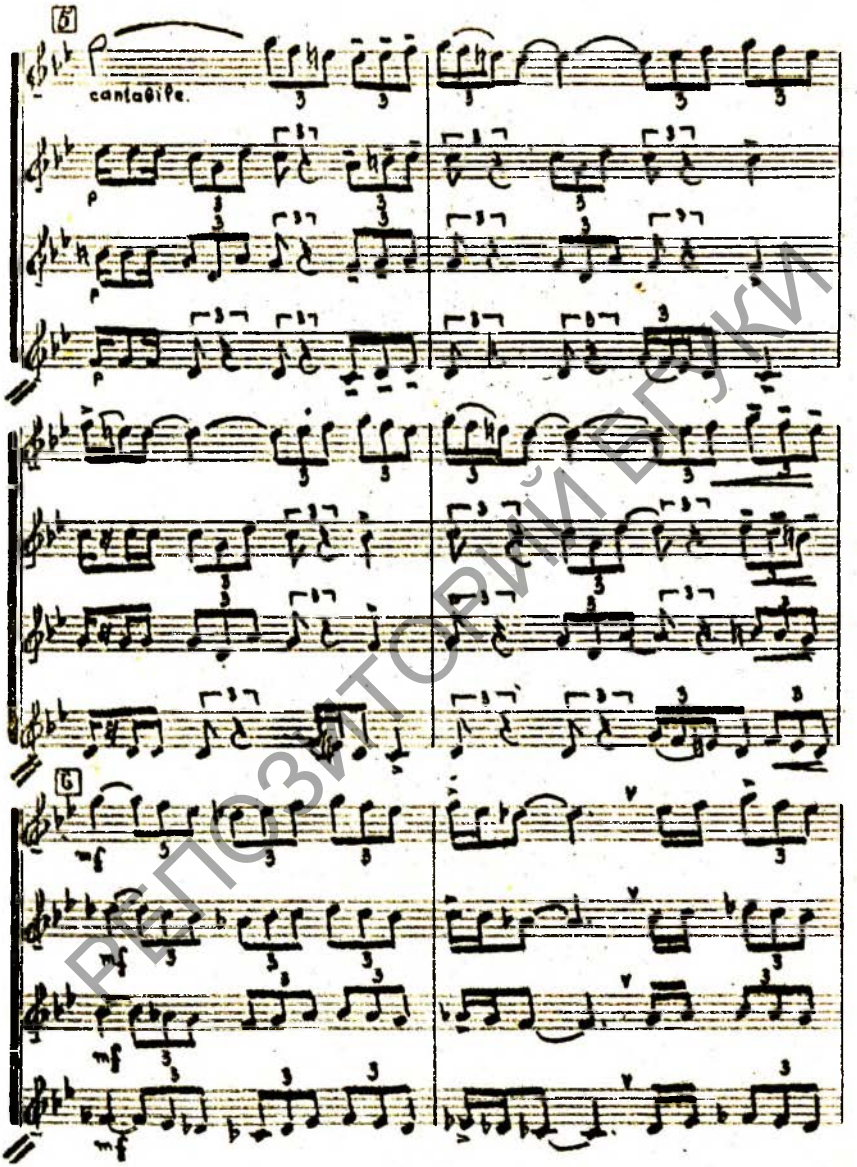

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

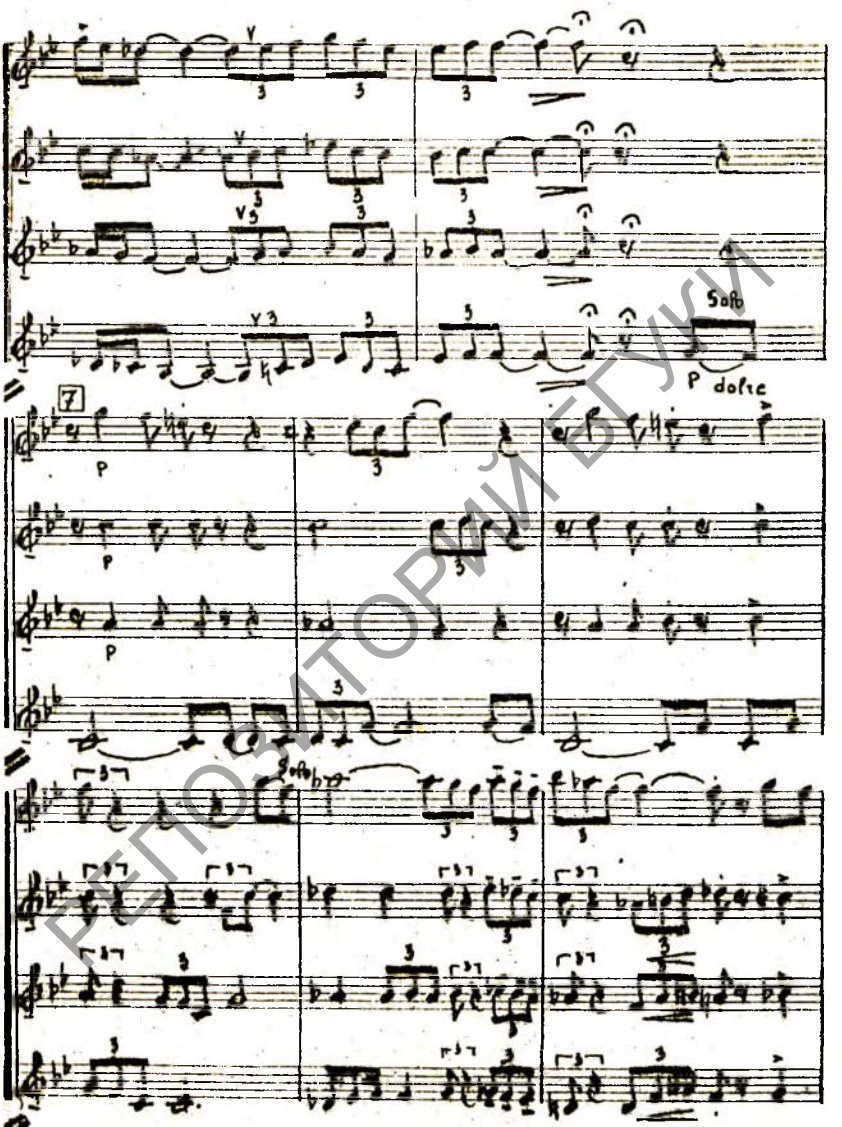

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

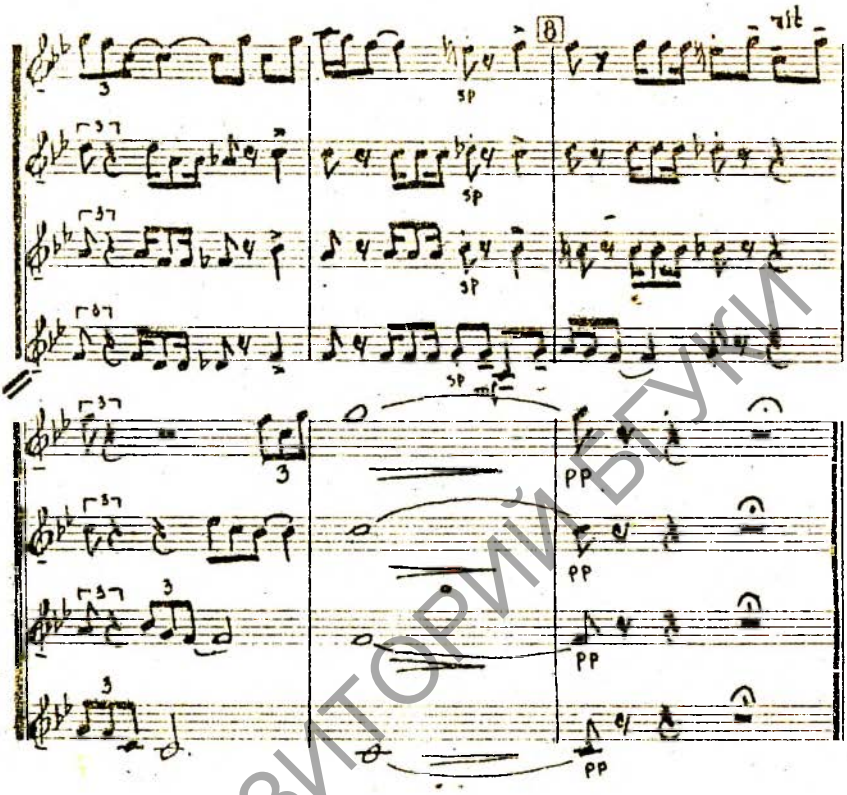

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

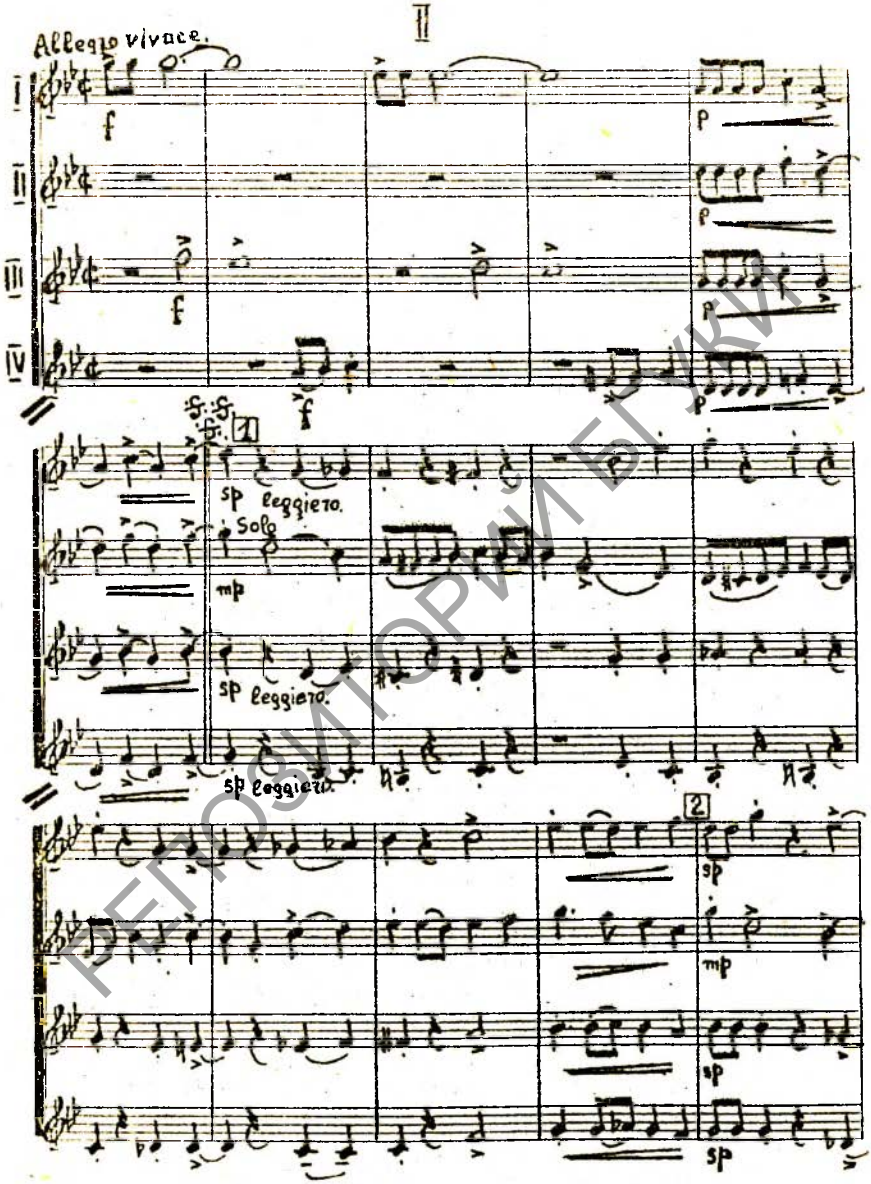

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

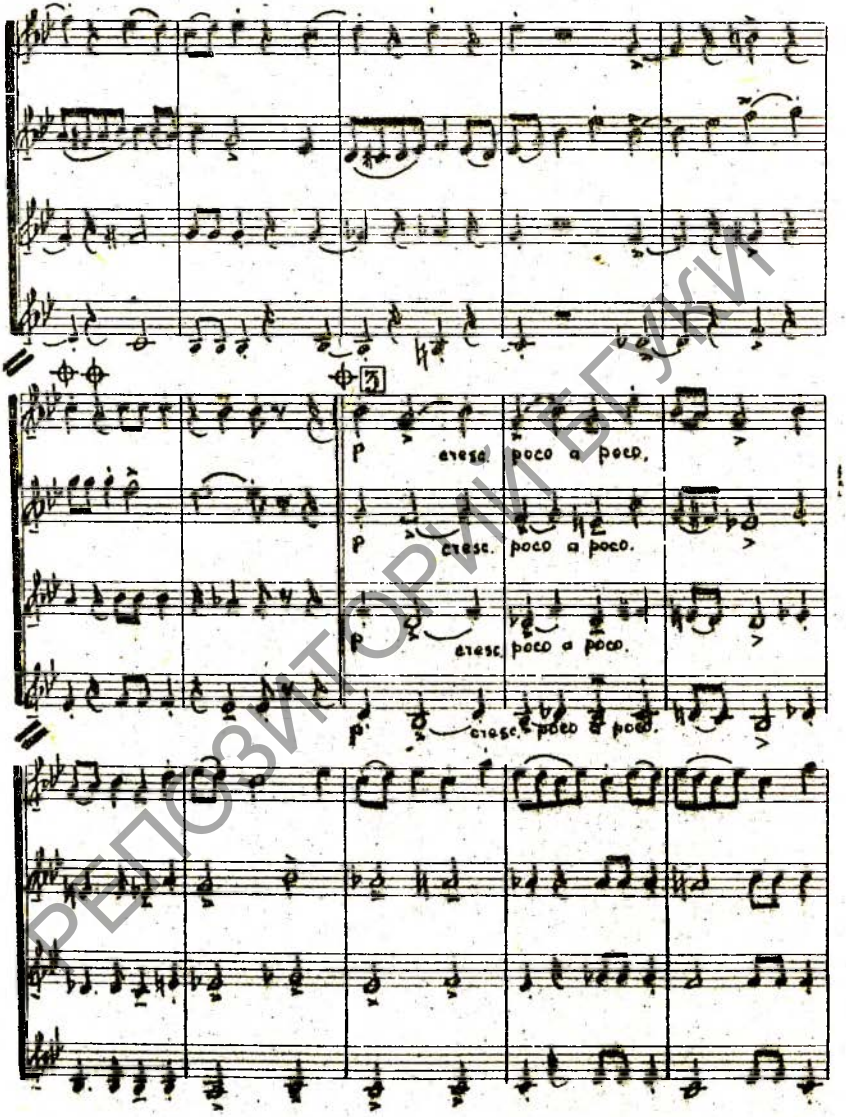

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

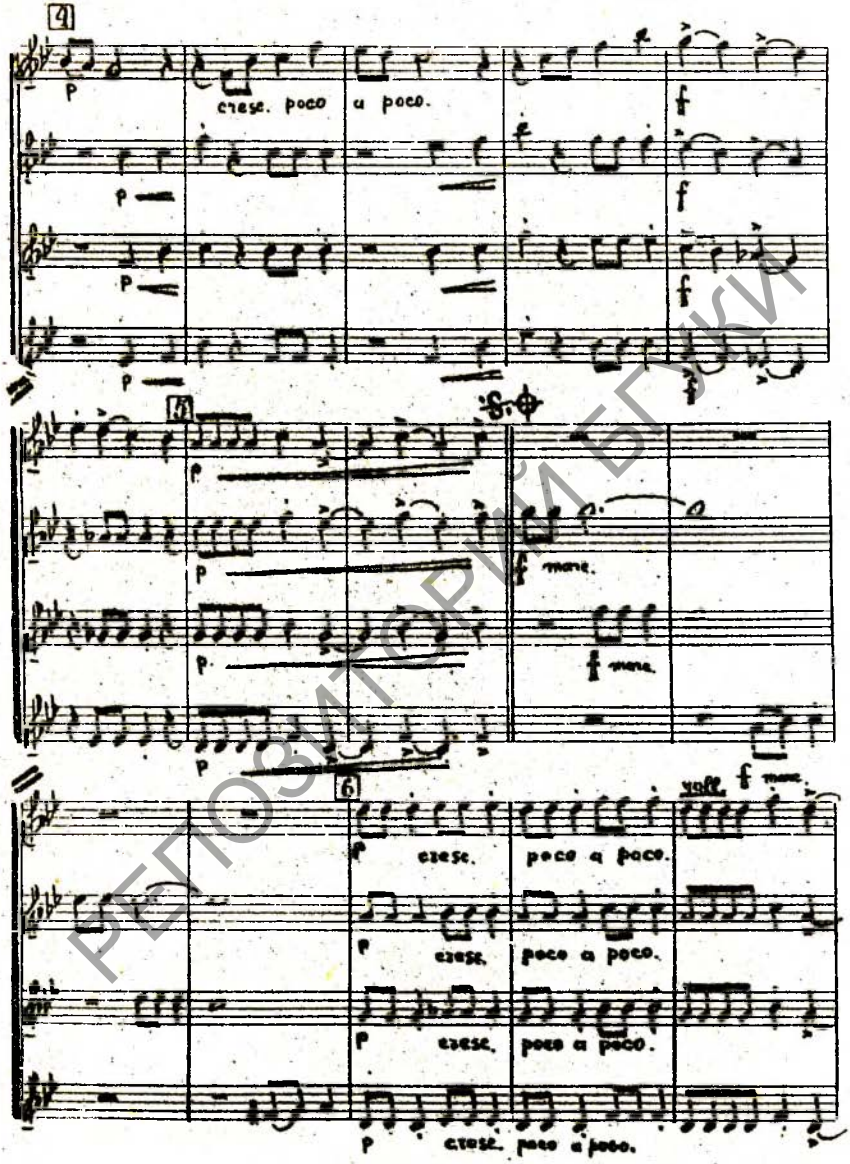

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

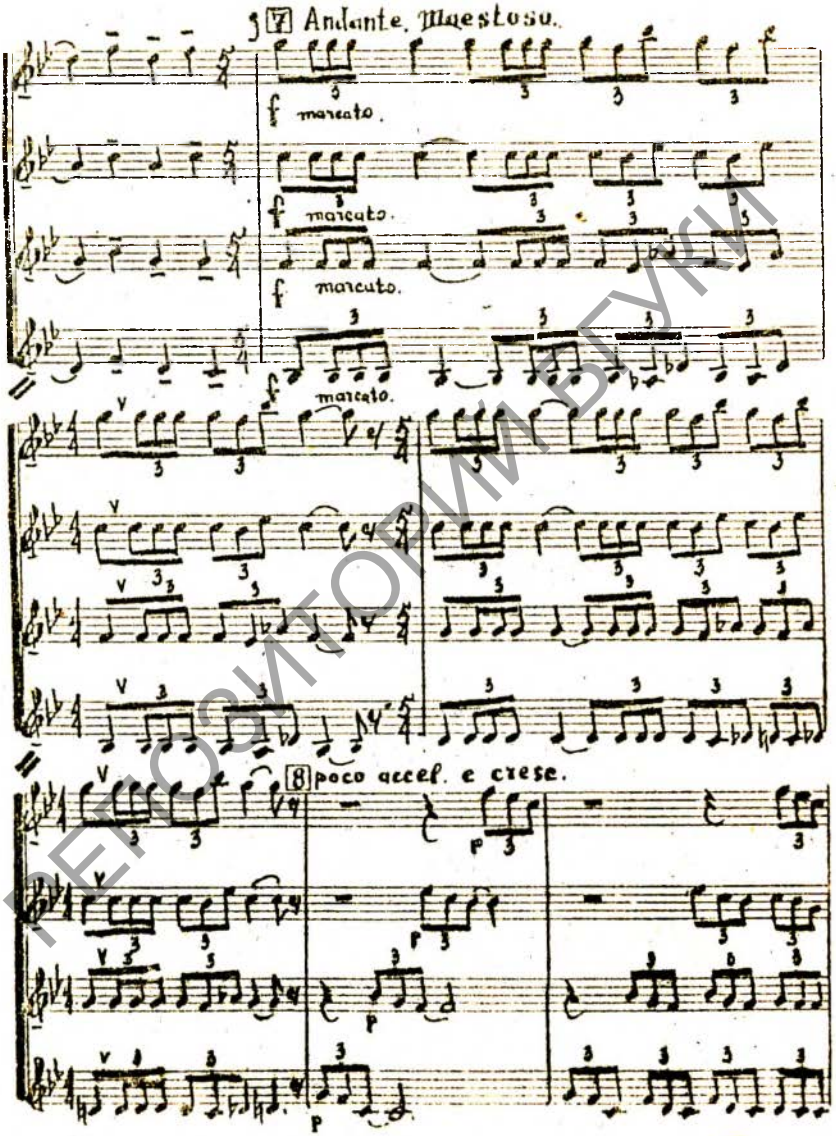

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

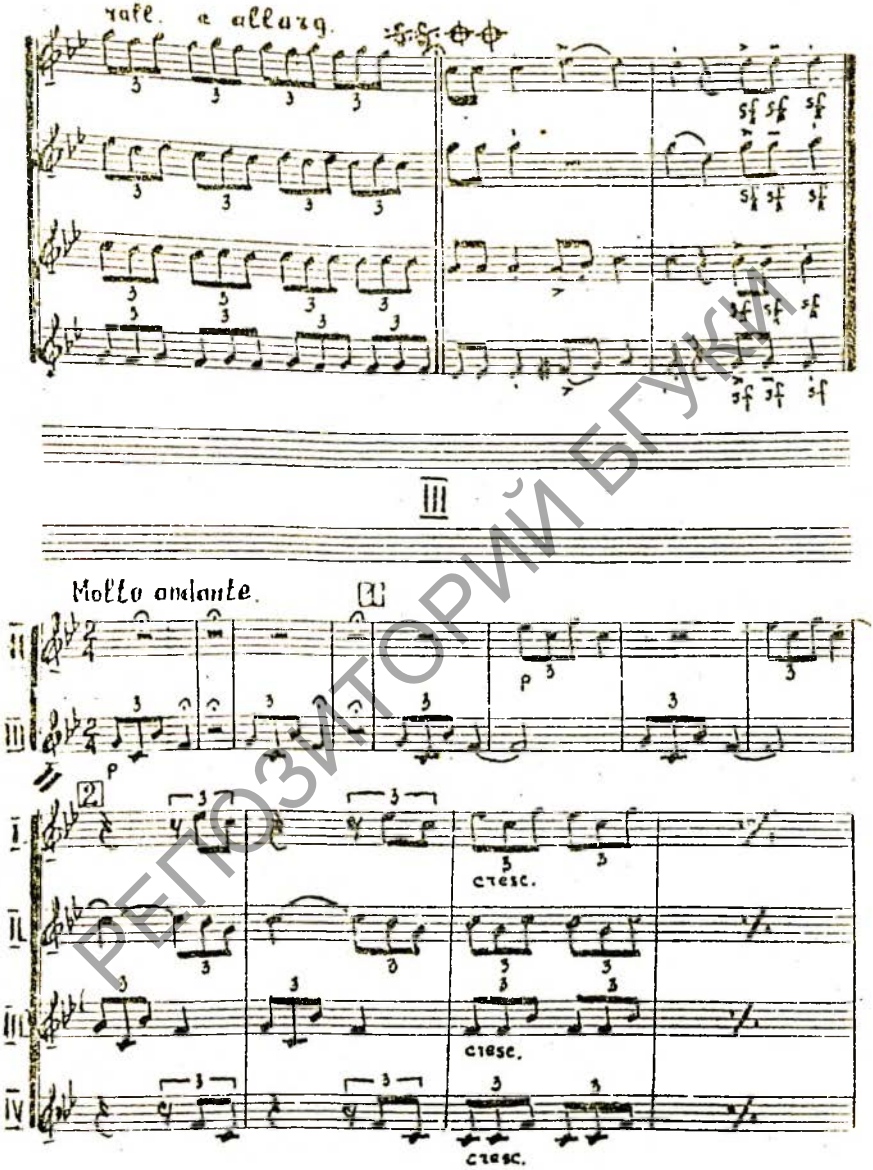

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

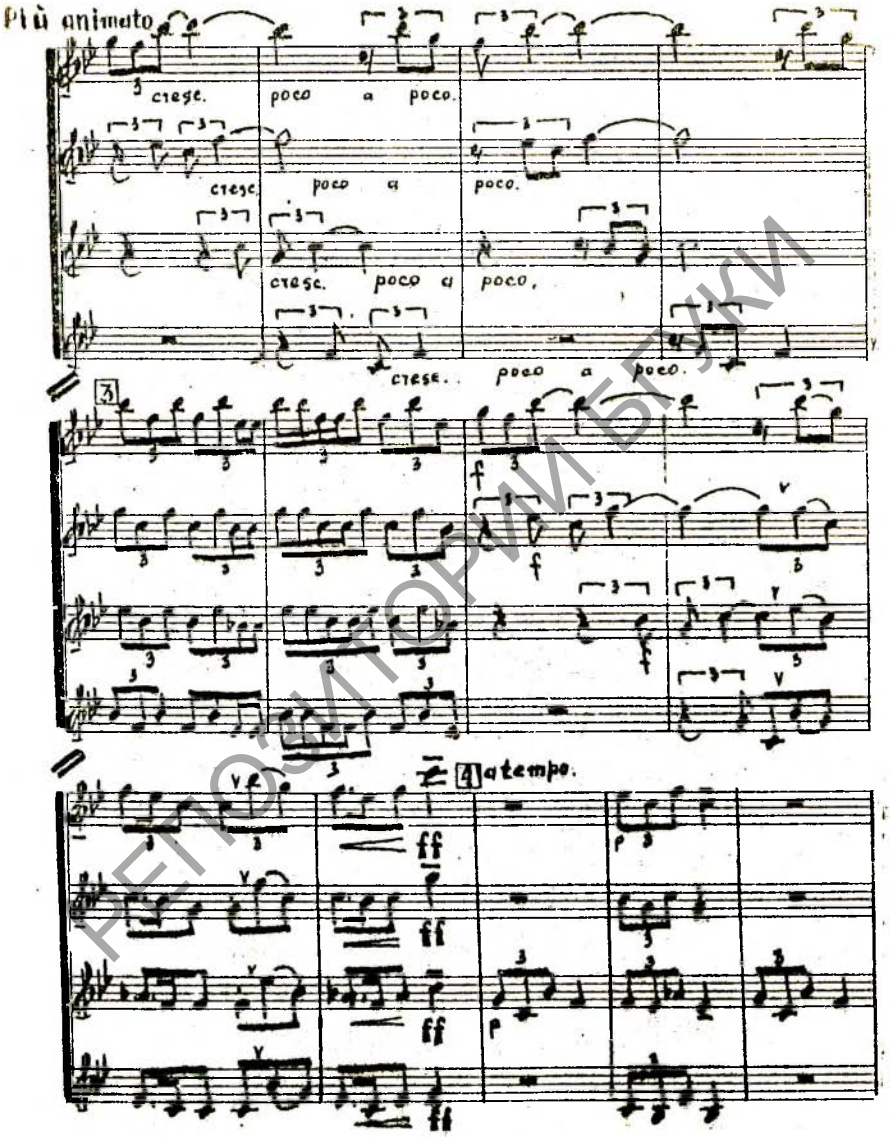

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

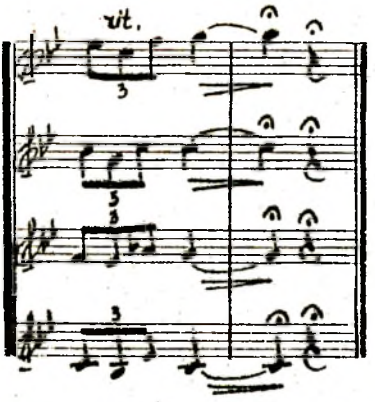

IV

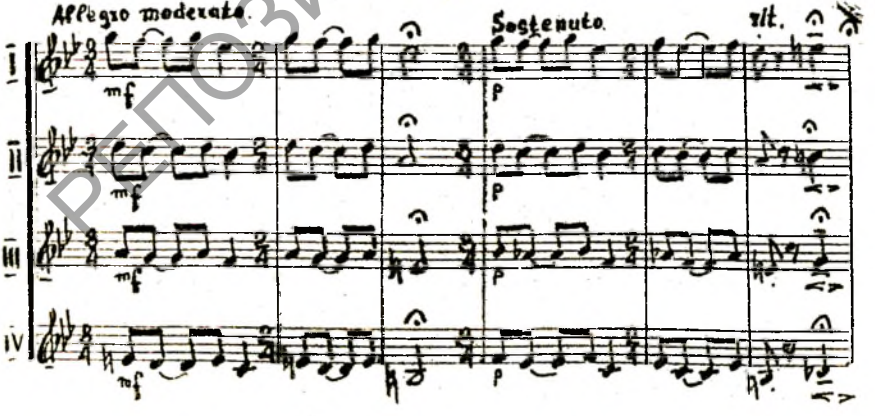

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

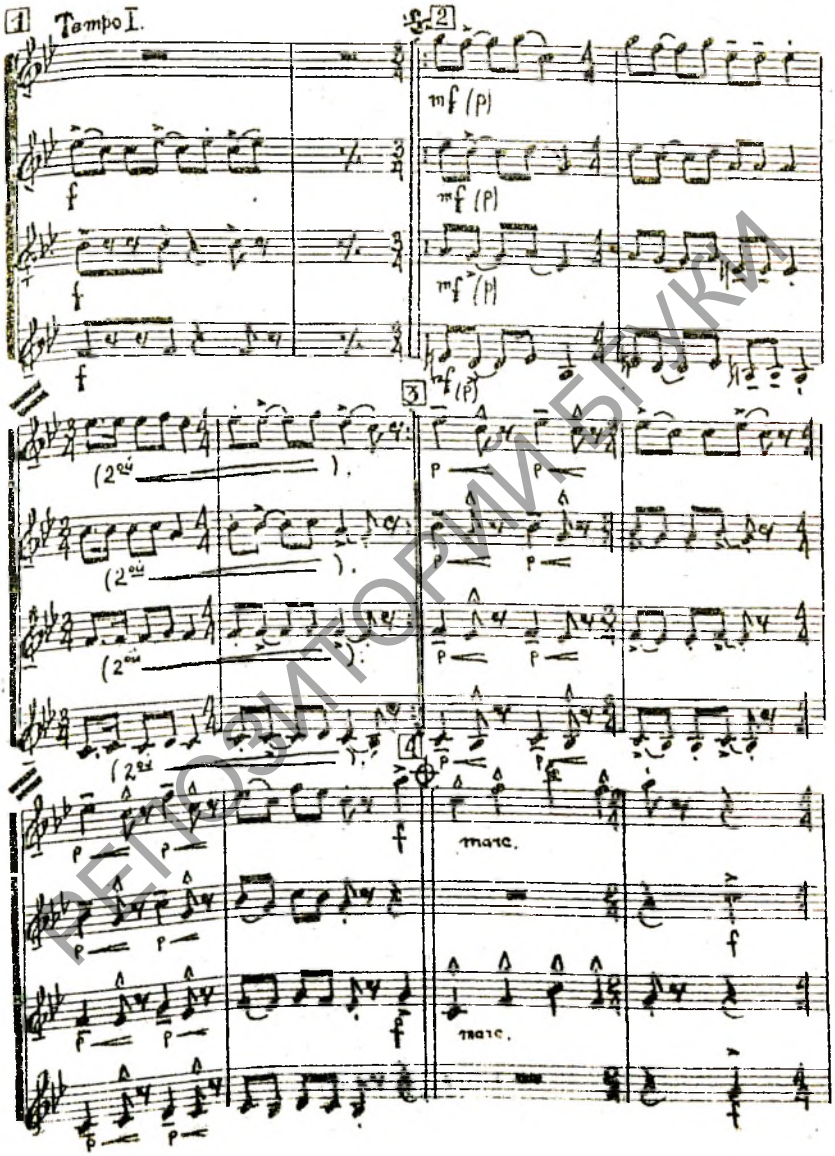

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

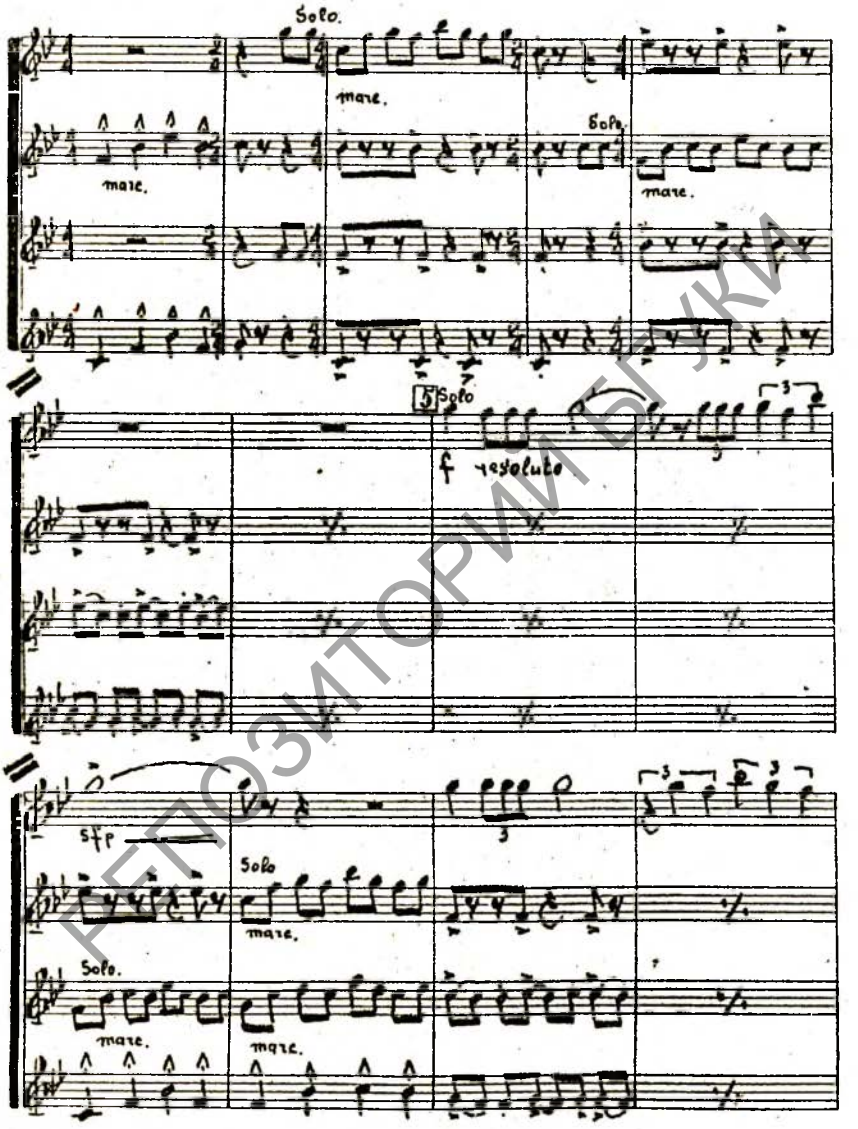

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

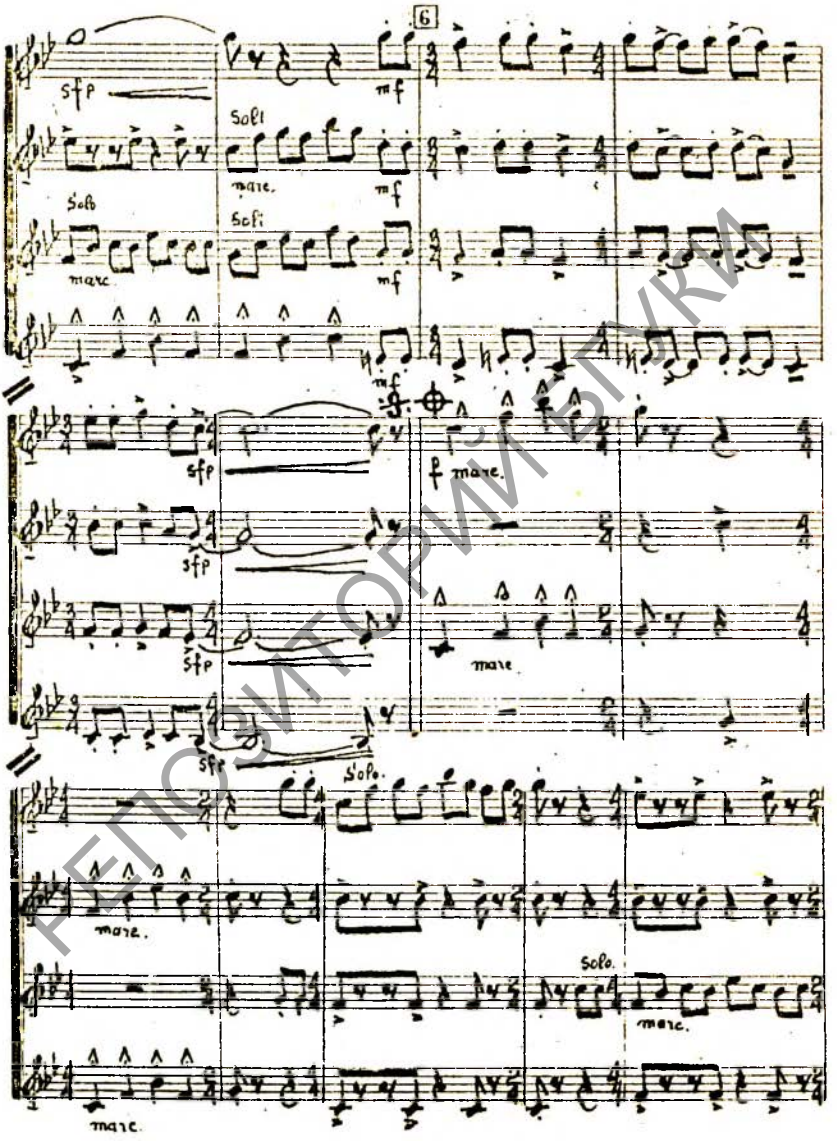

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

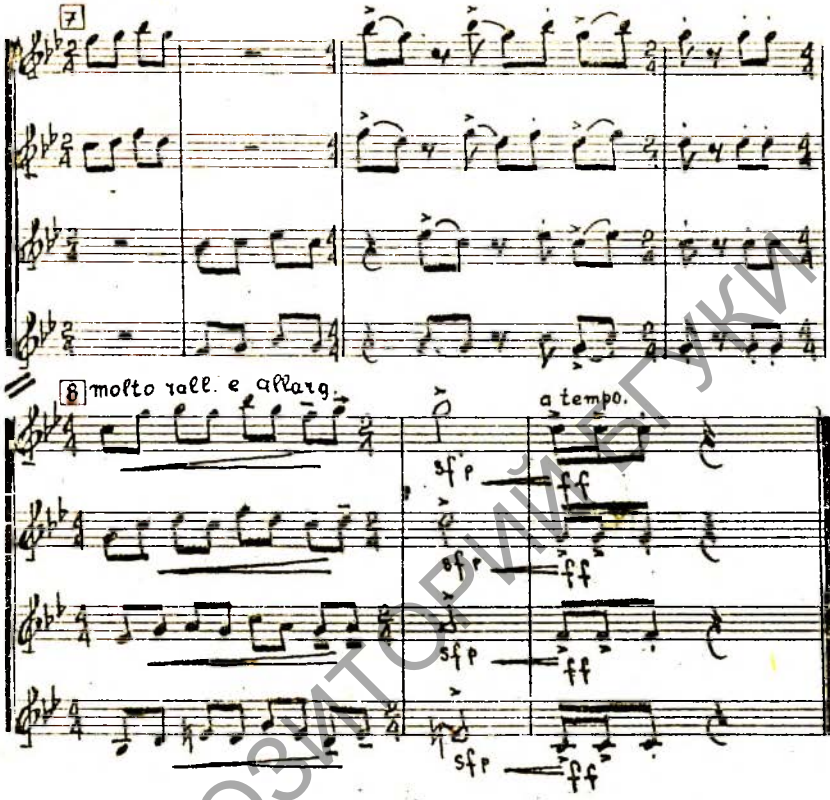

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ВЯСЕЛАЯ ПРАГУЛКА.

(эстрадная п'еса)

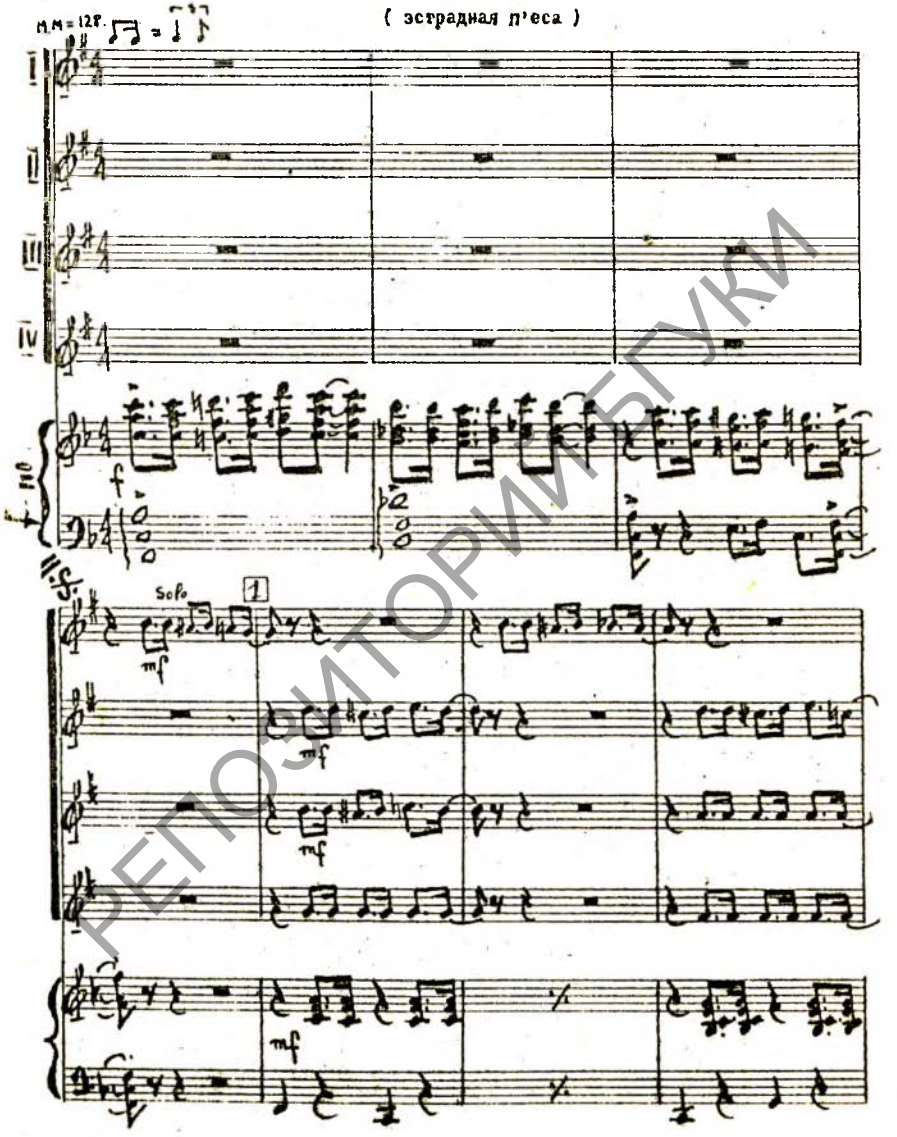

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

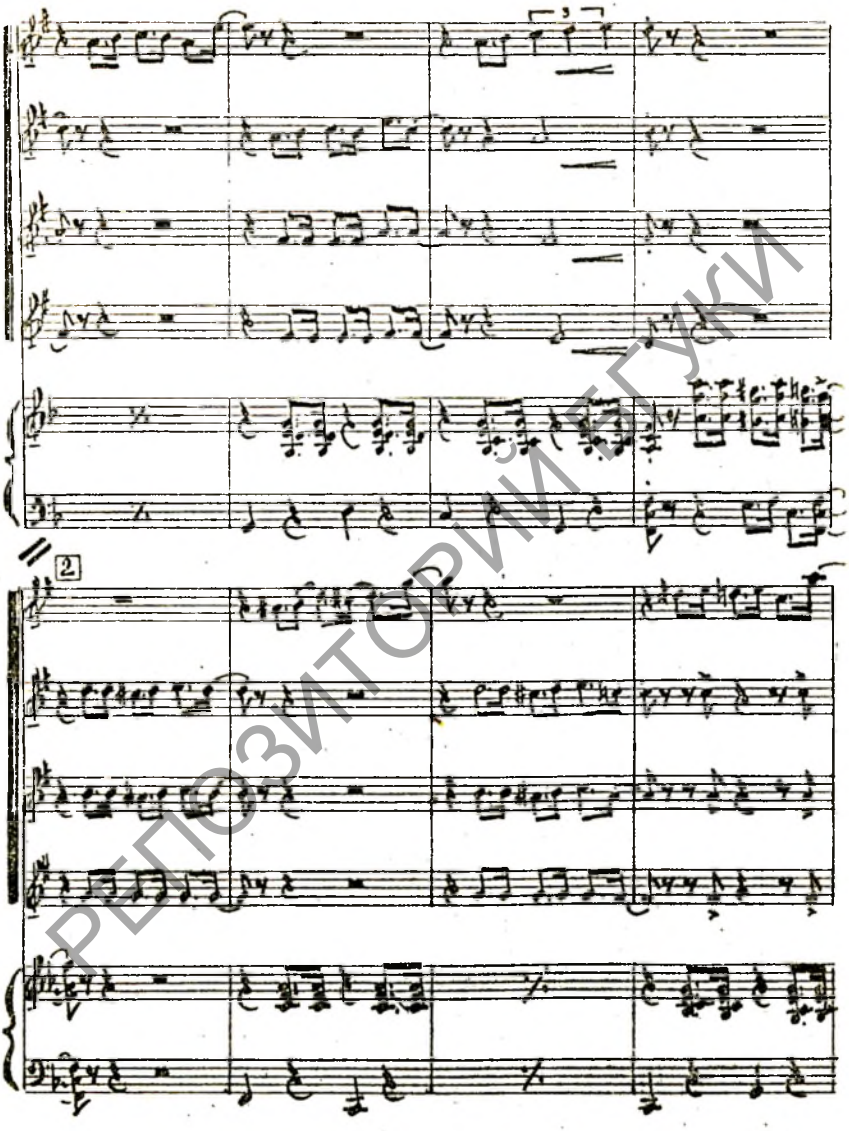

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

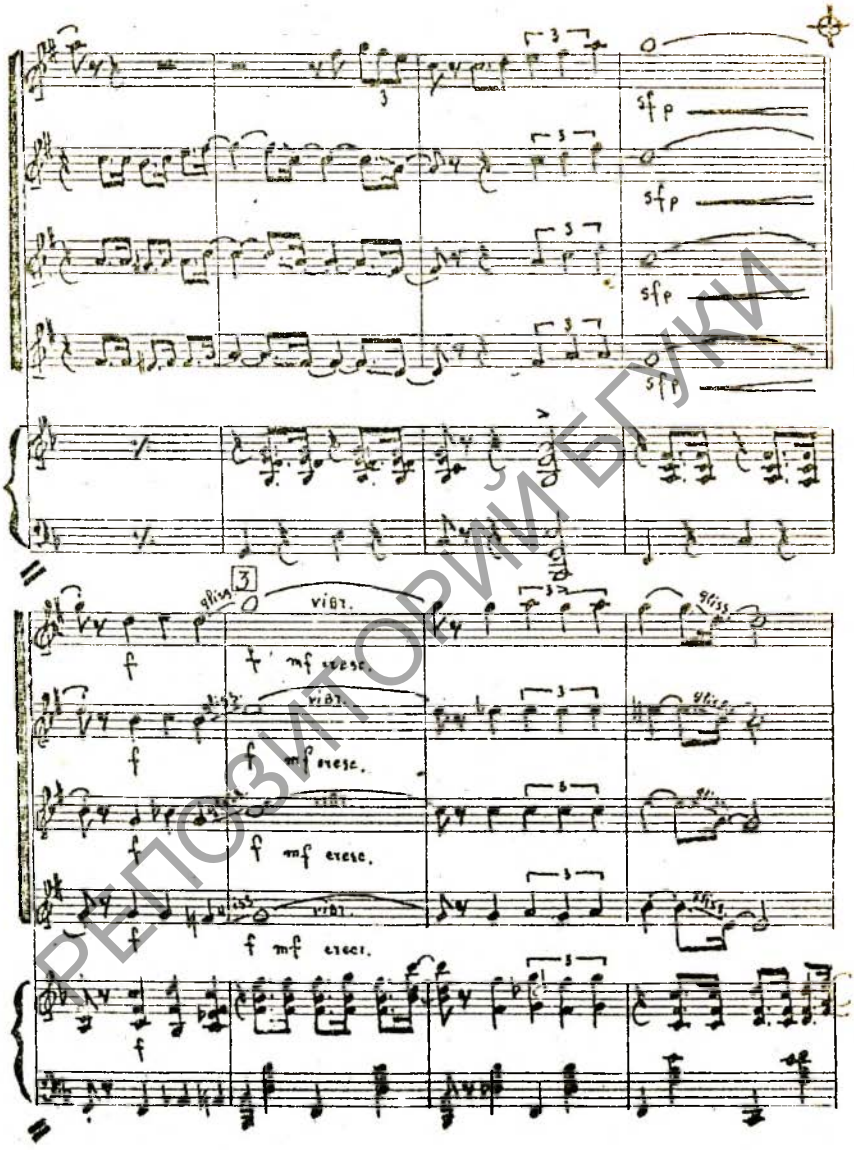

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

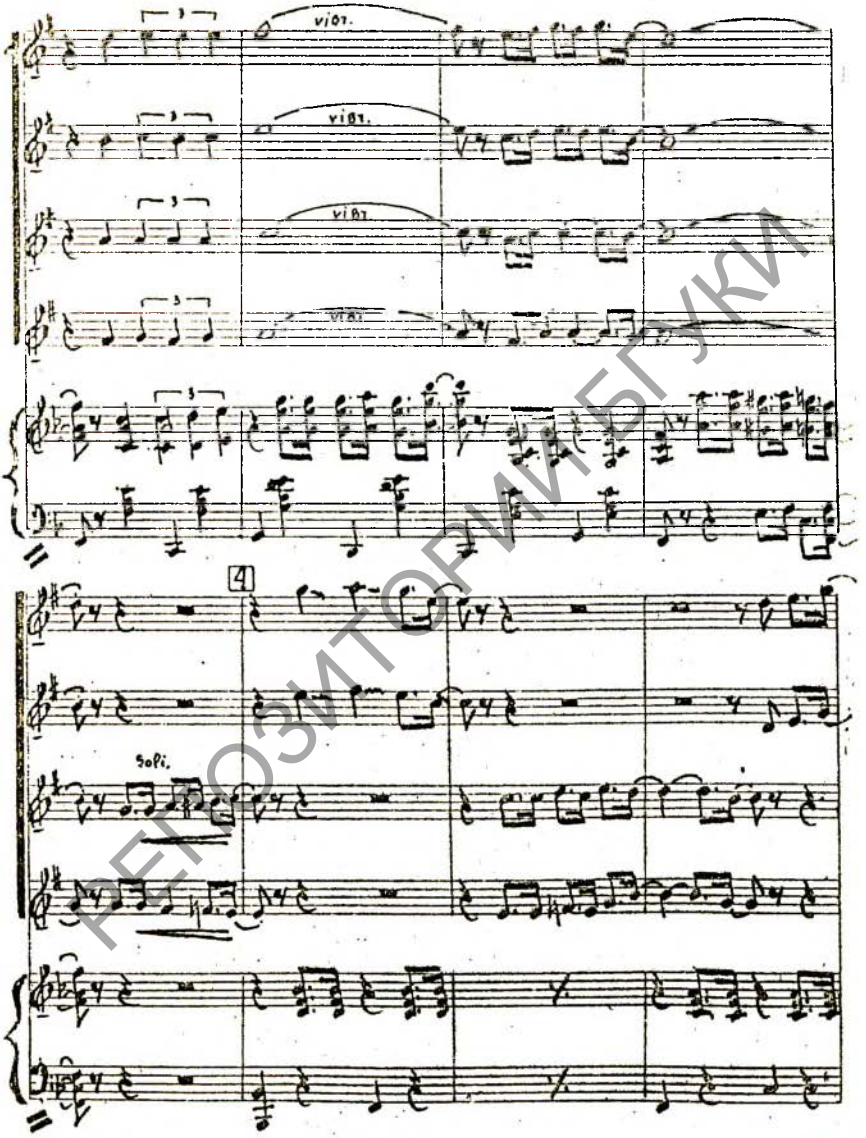

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

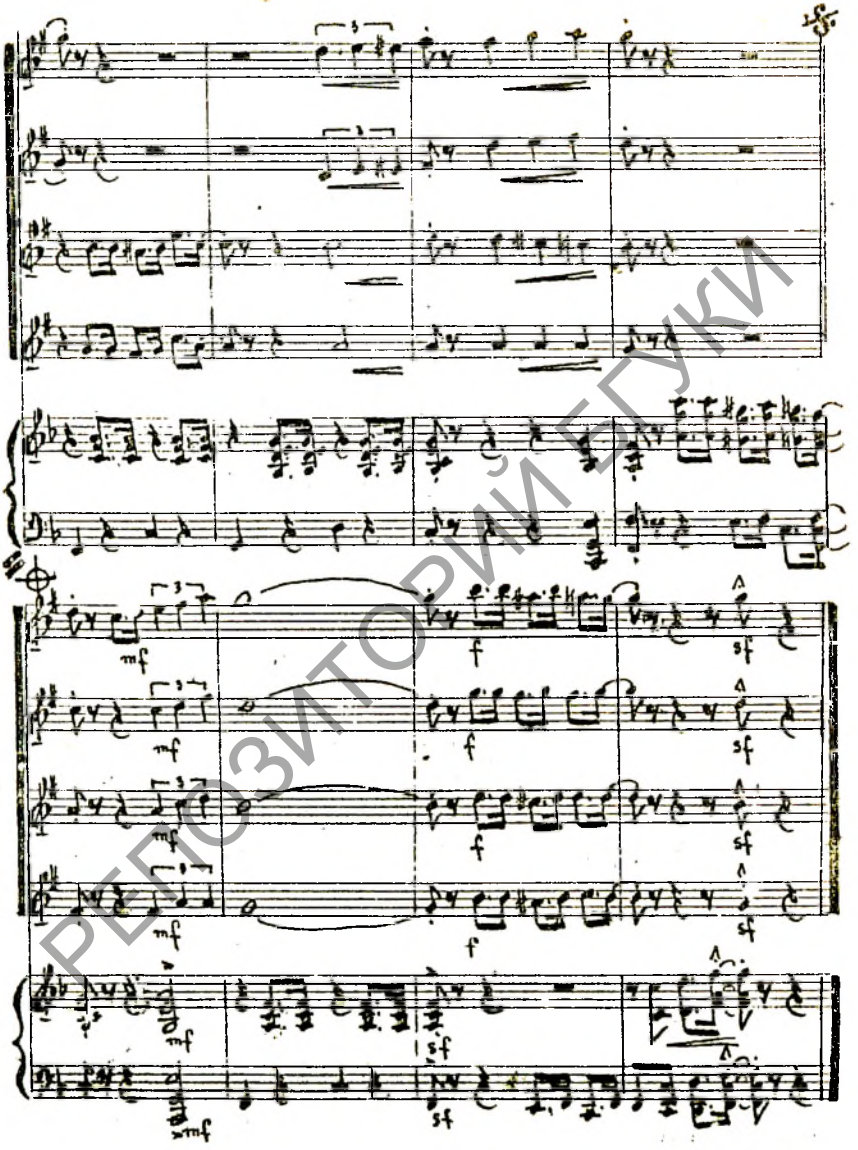

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

А У ПОЛАЦКУ НА КІРМАШЫ...

(музычная замалёўка для $4\frac{X}{}$ труб)

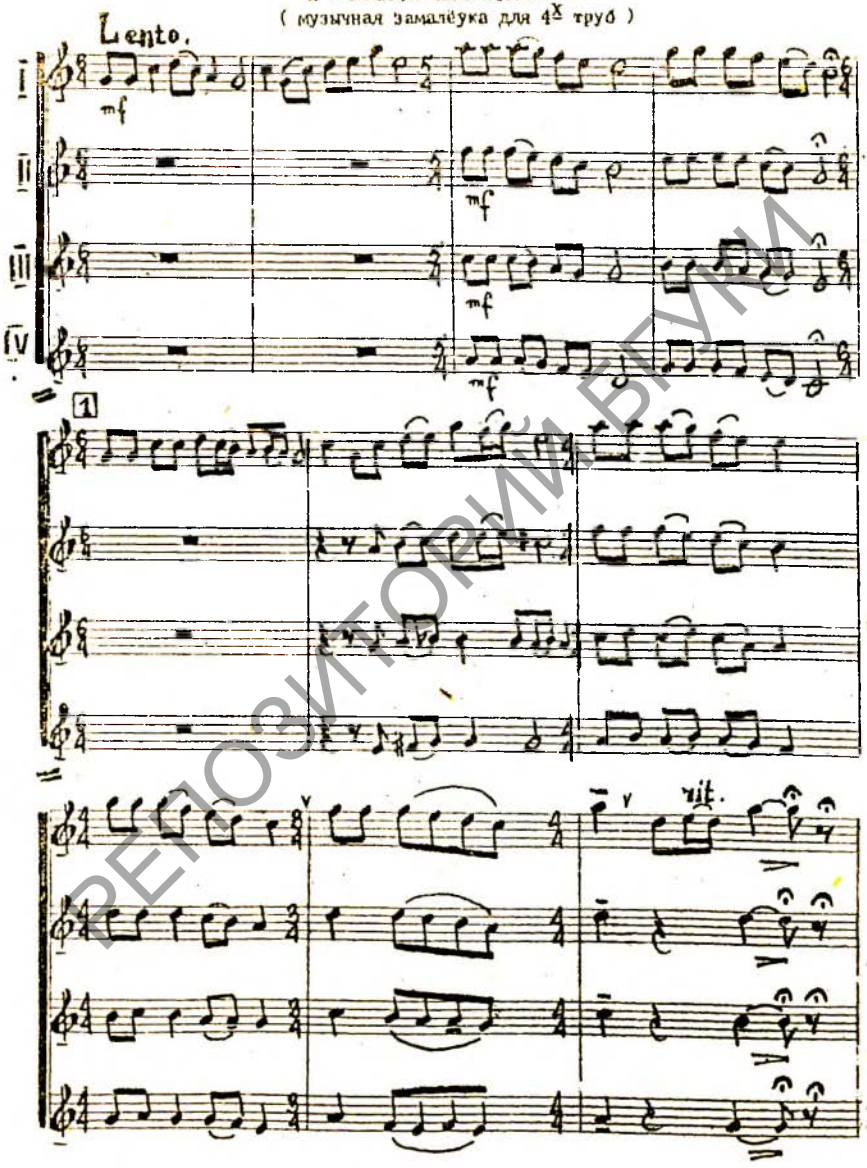

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

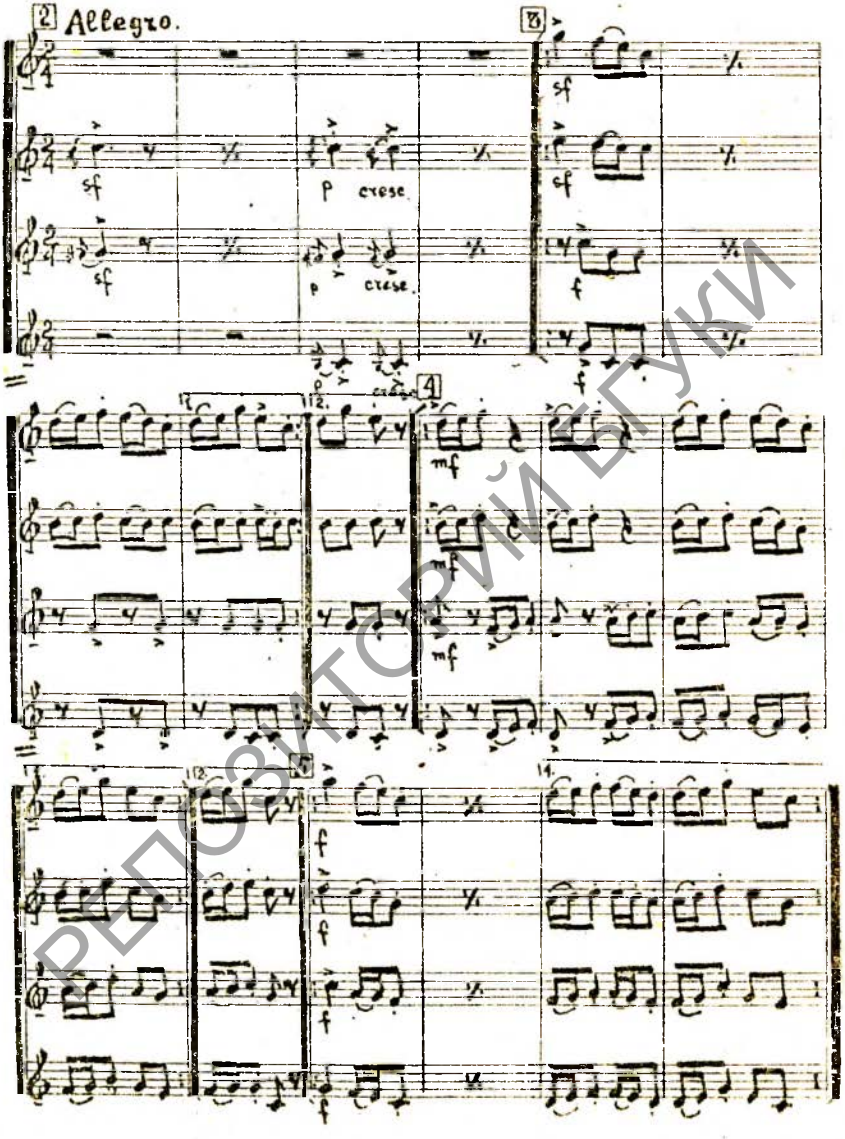

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

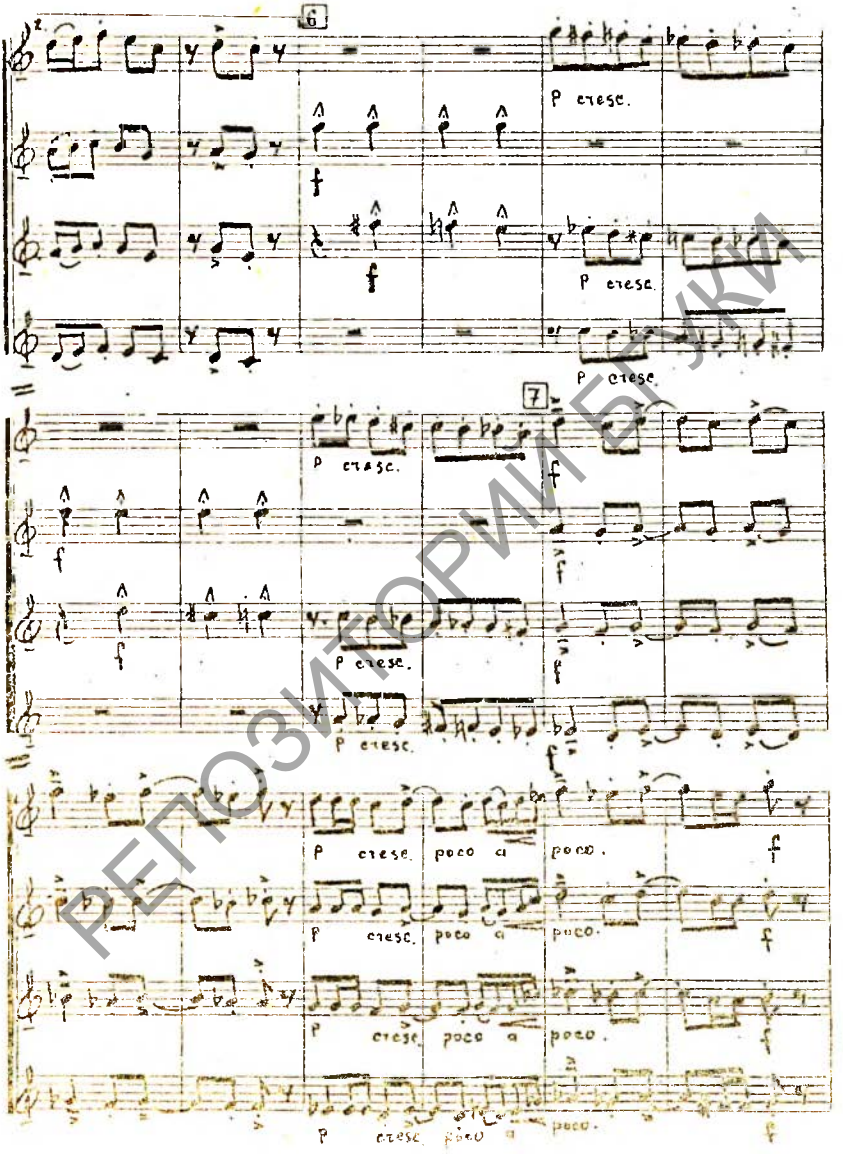

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

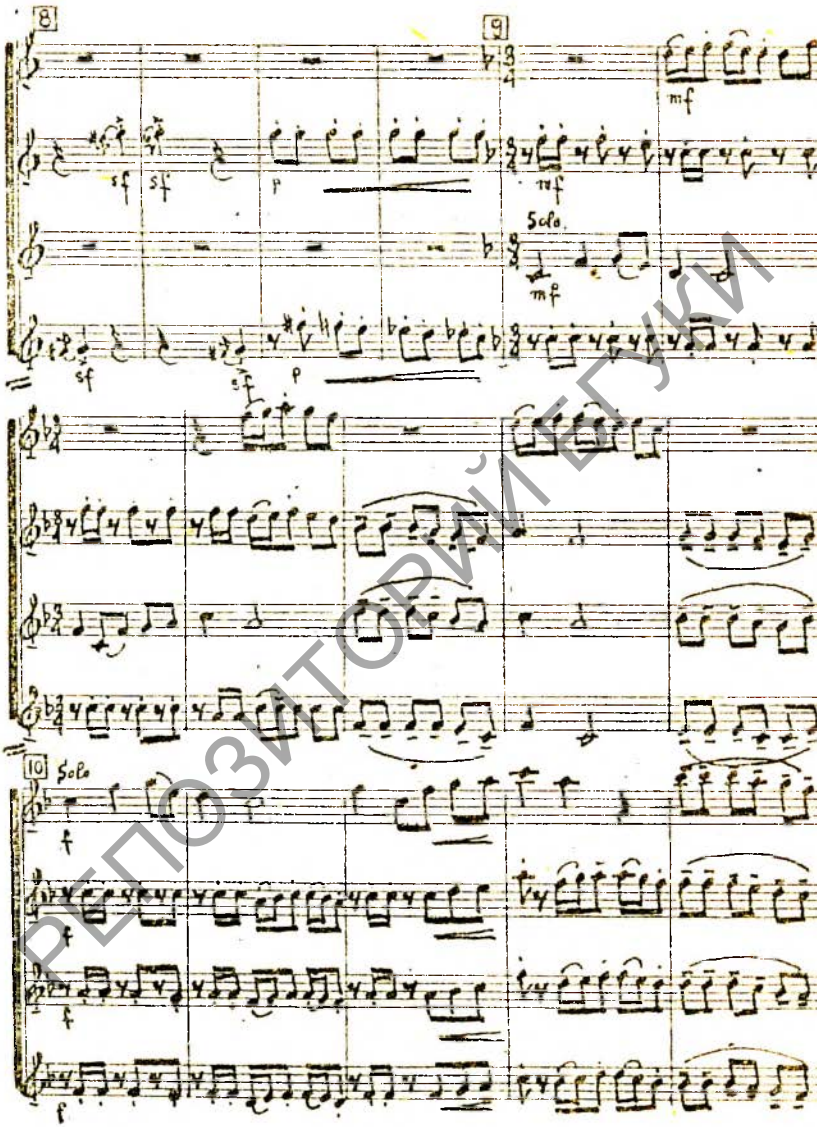

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

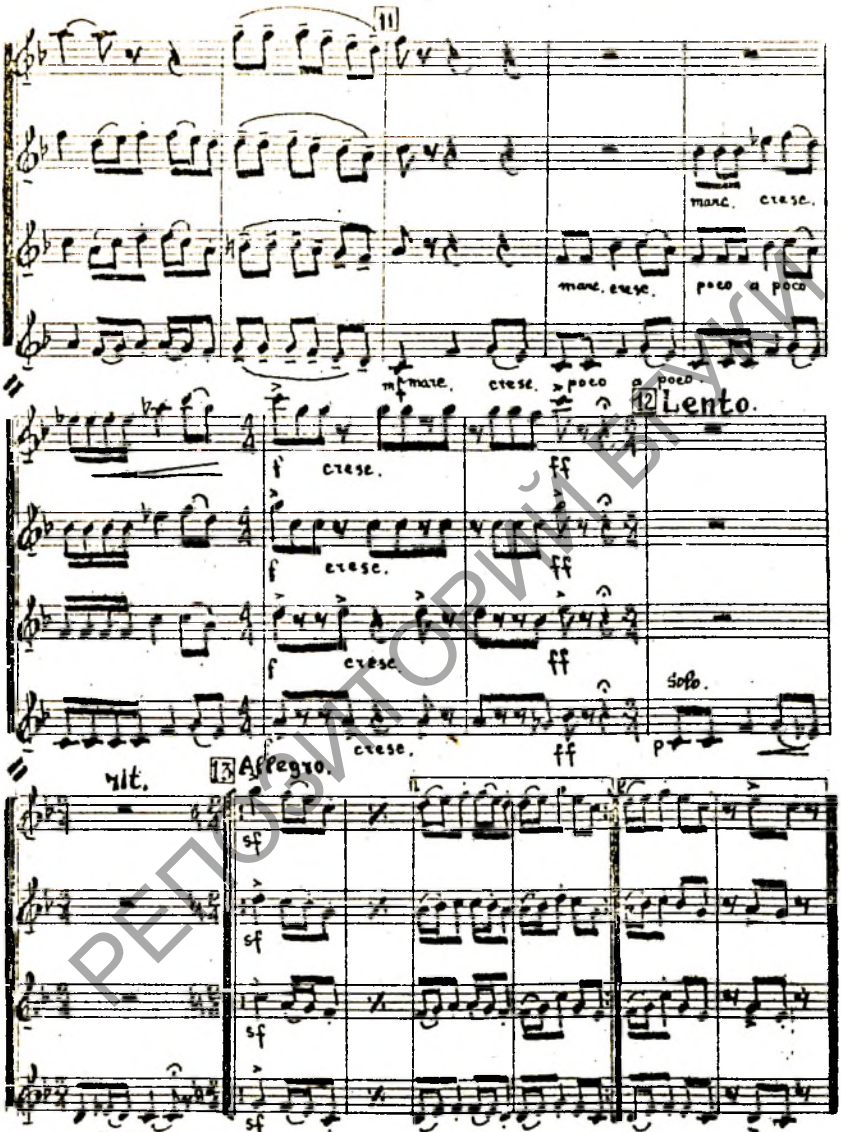

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

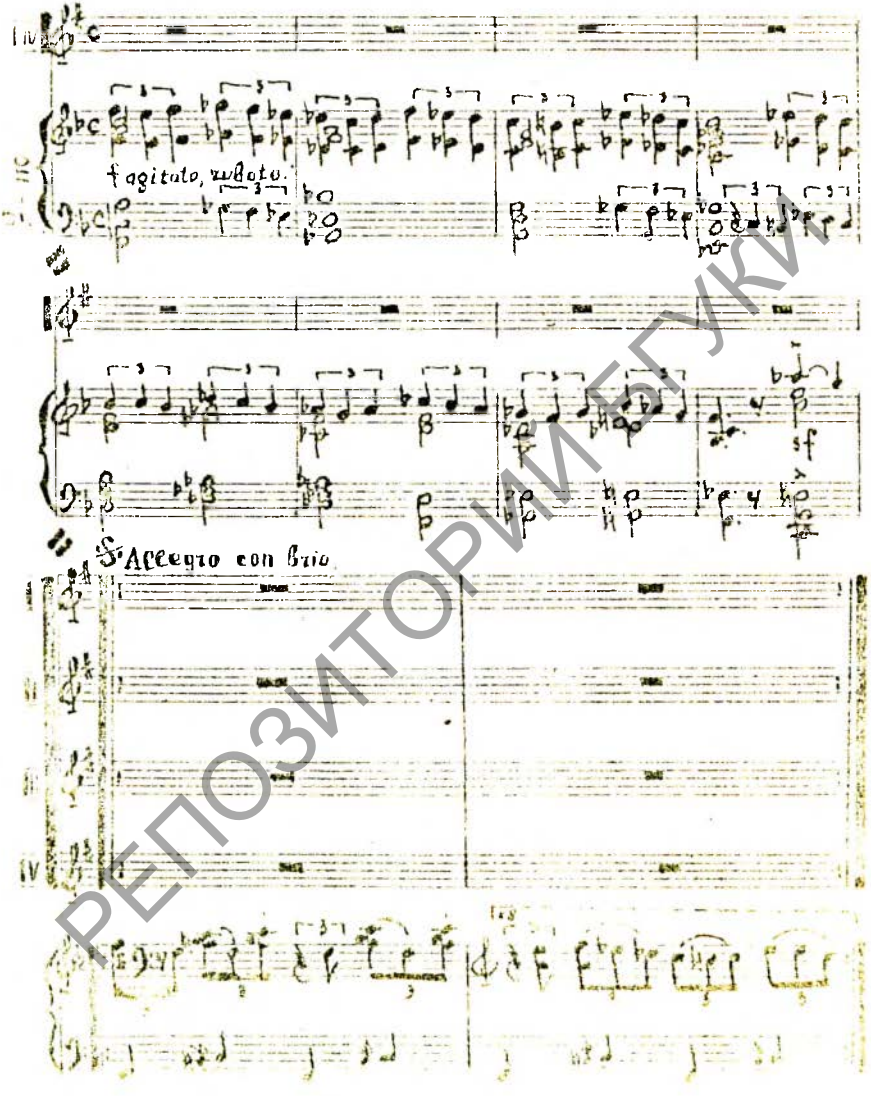

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

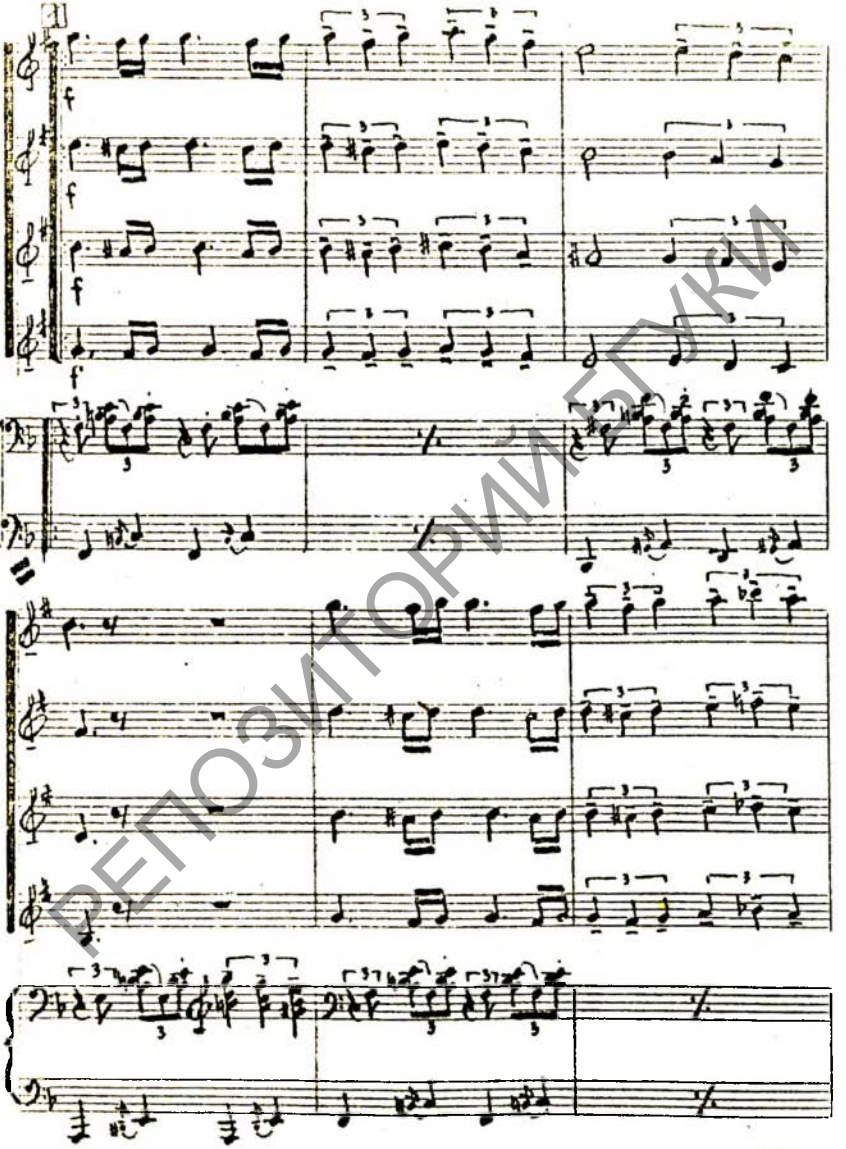

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

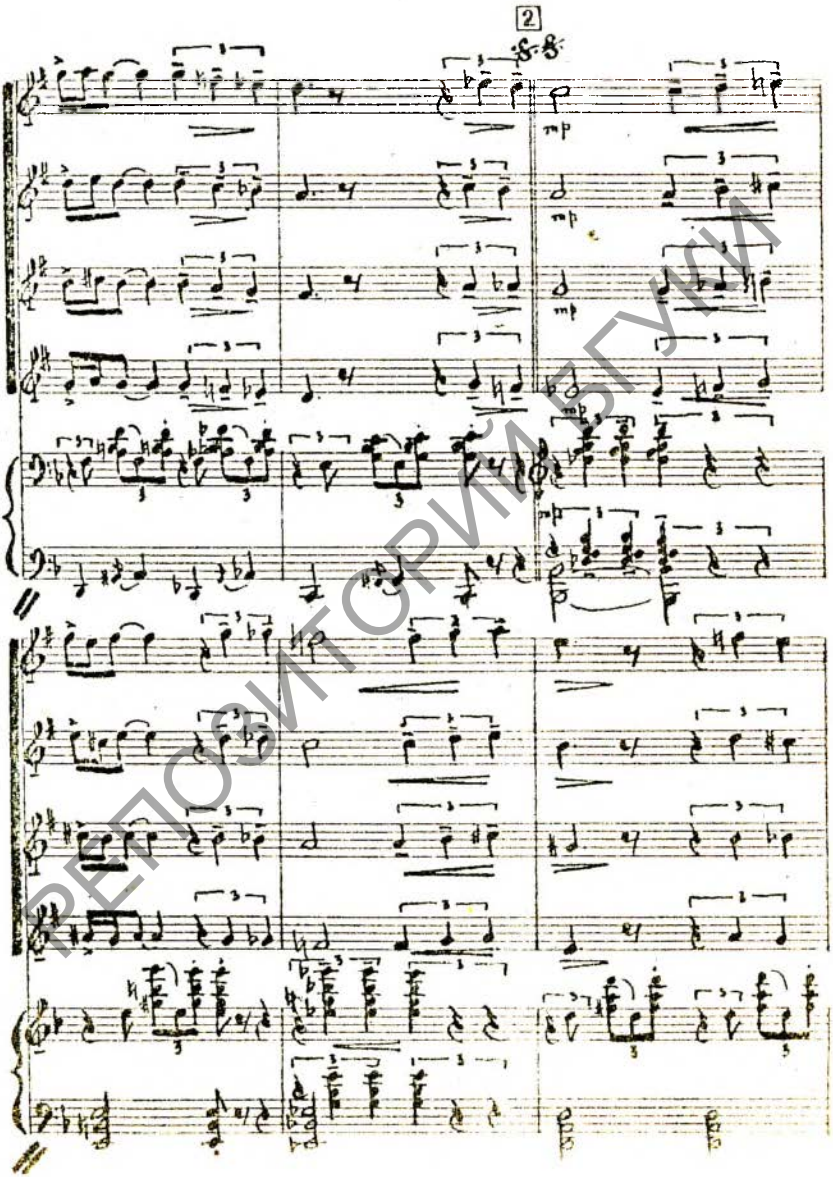

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

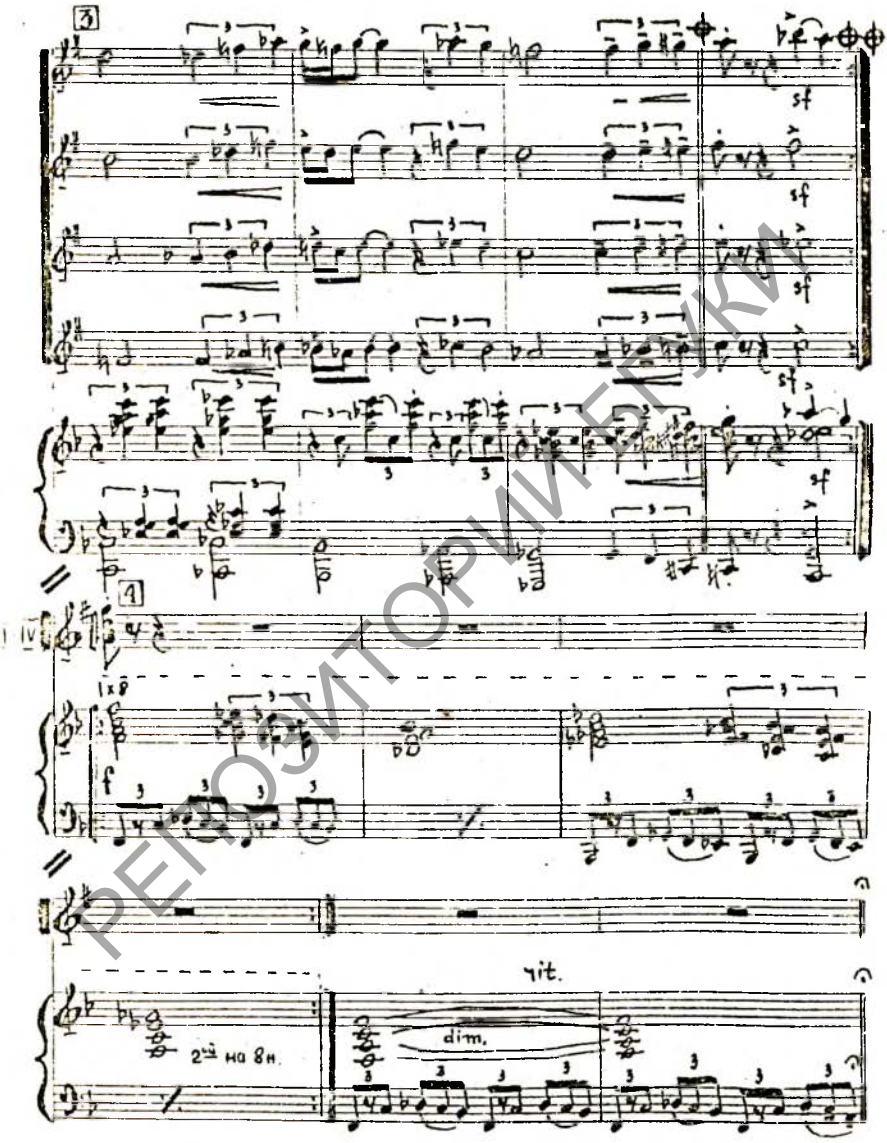

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

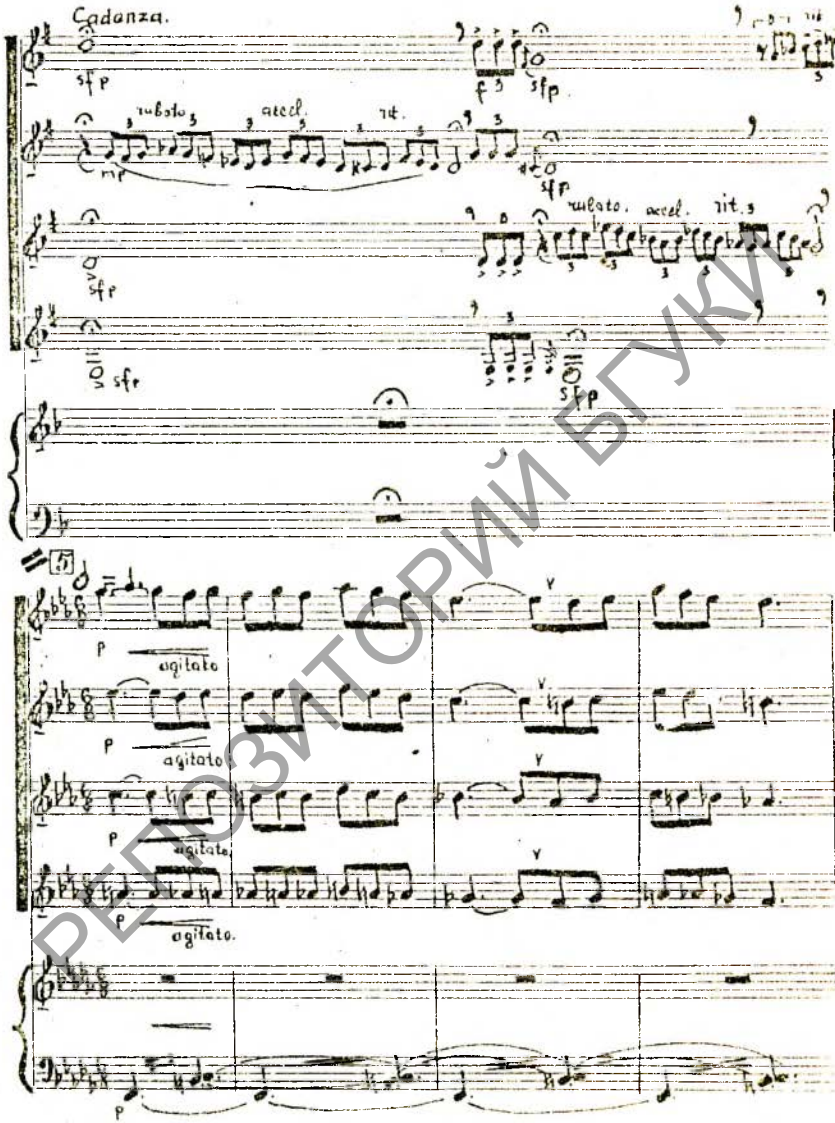

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

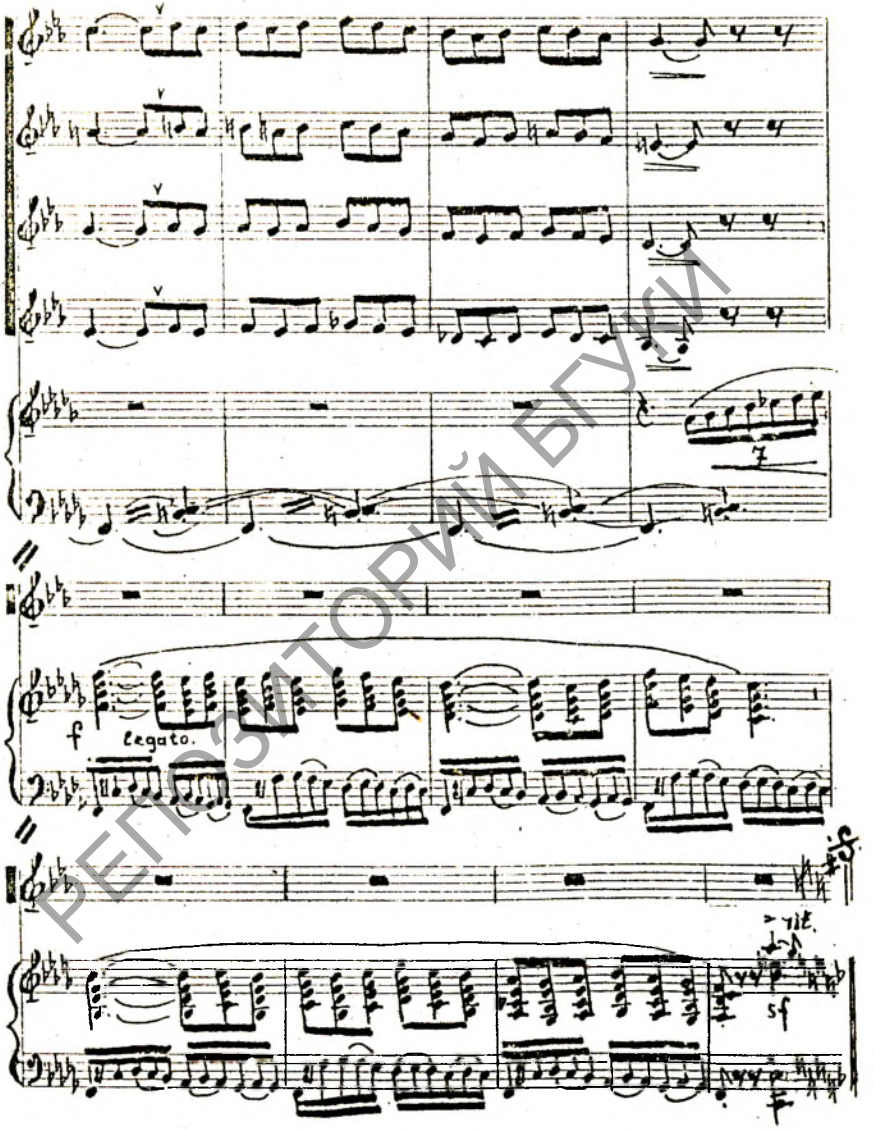

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

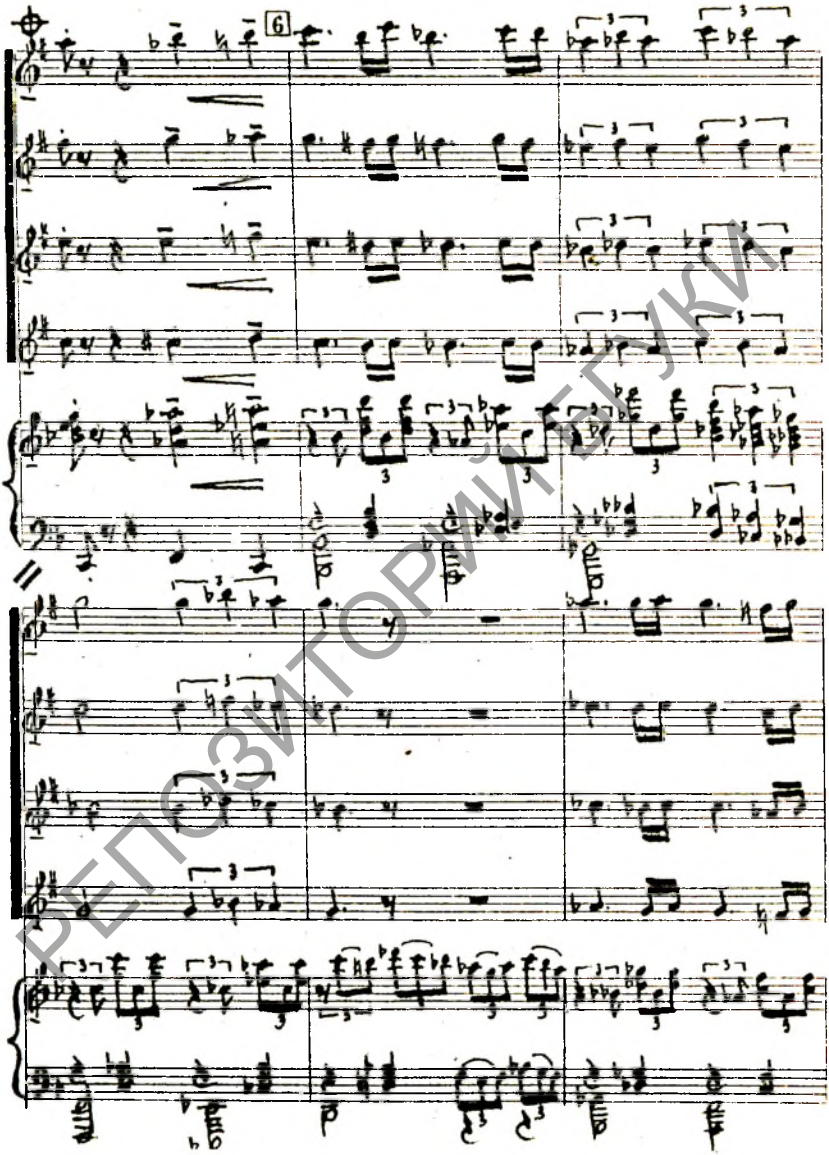

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

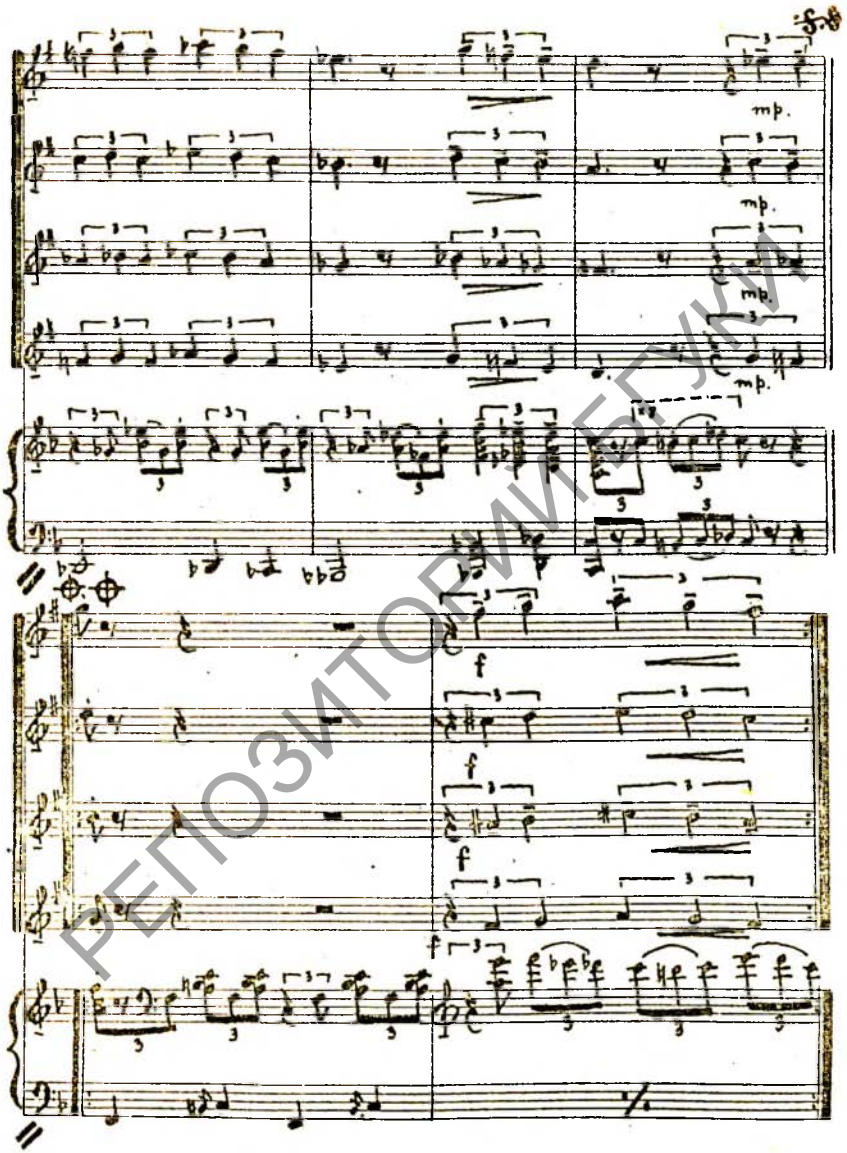

РЕПОЗИТОРИЙ МГУКИ

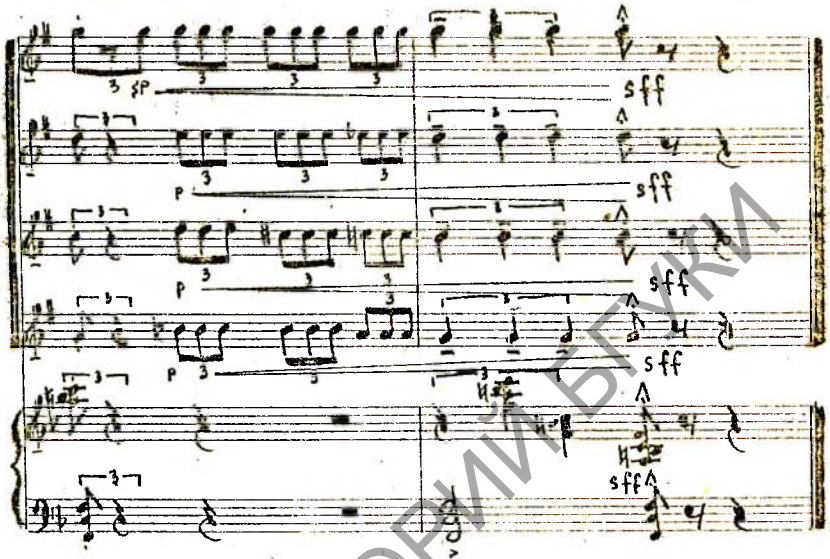

УРАЧЫСТАЯ ПРЭЛЮДЫЯ.

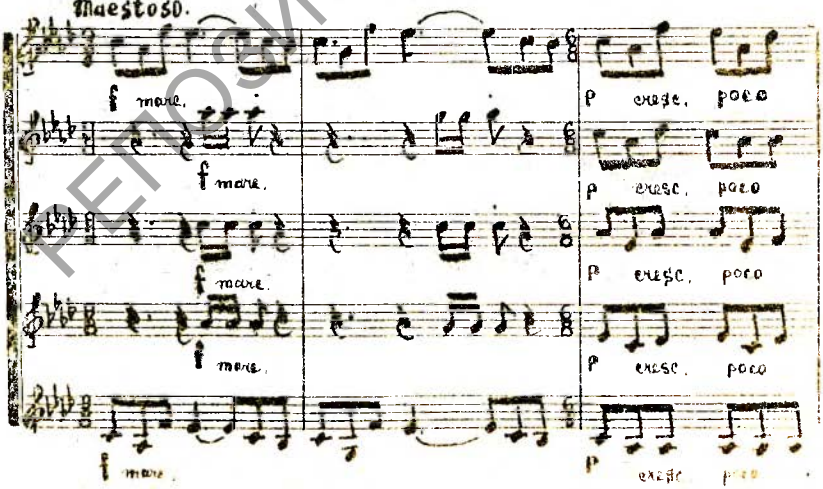

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

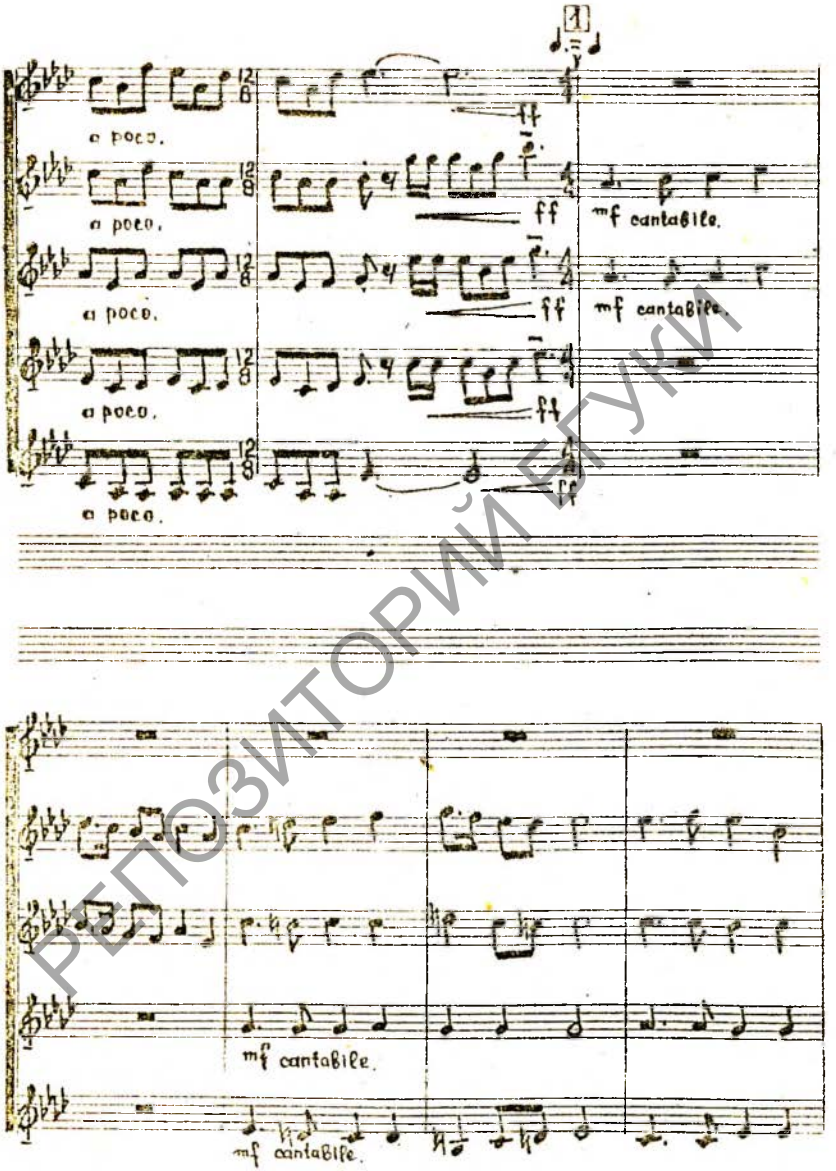

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

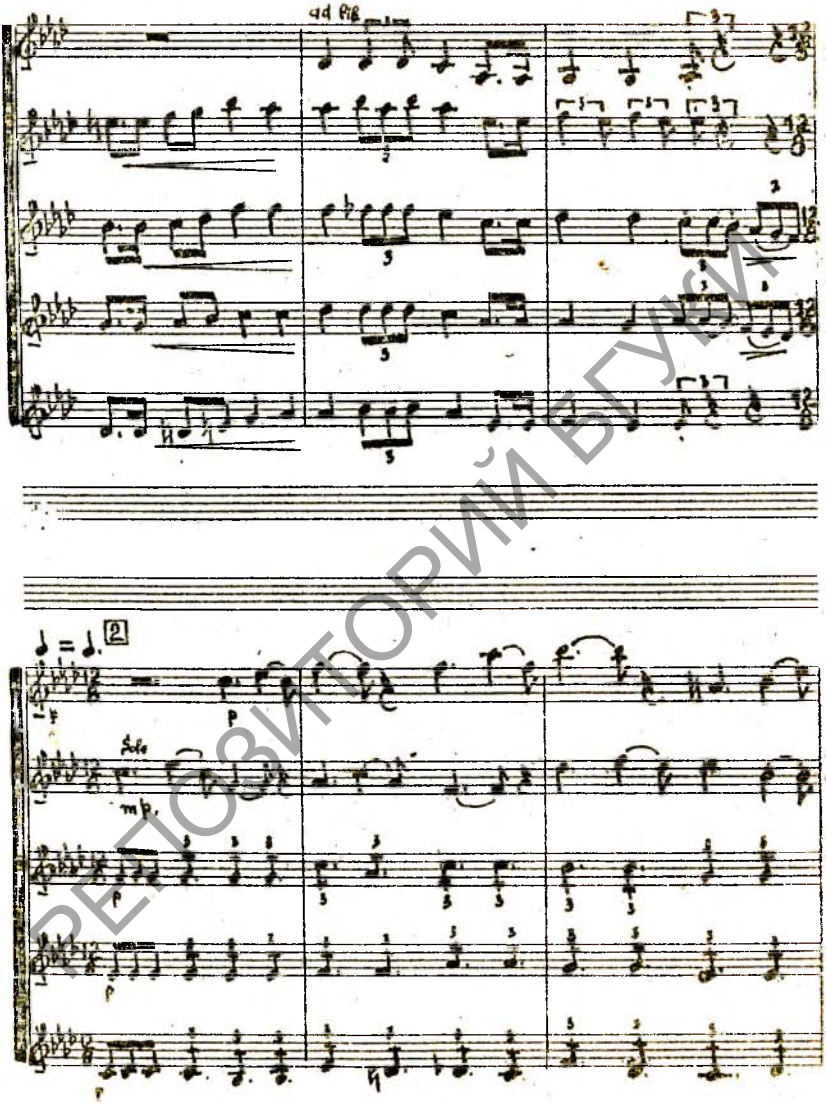

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

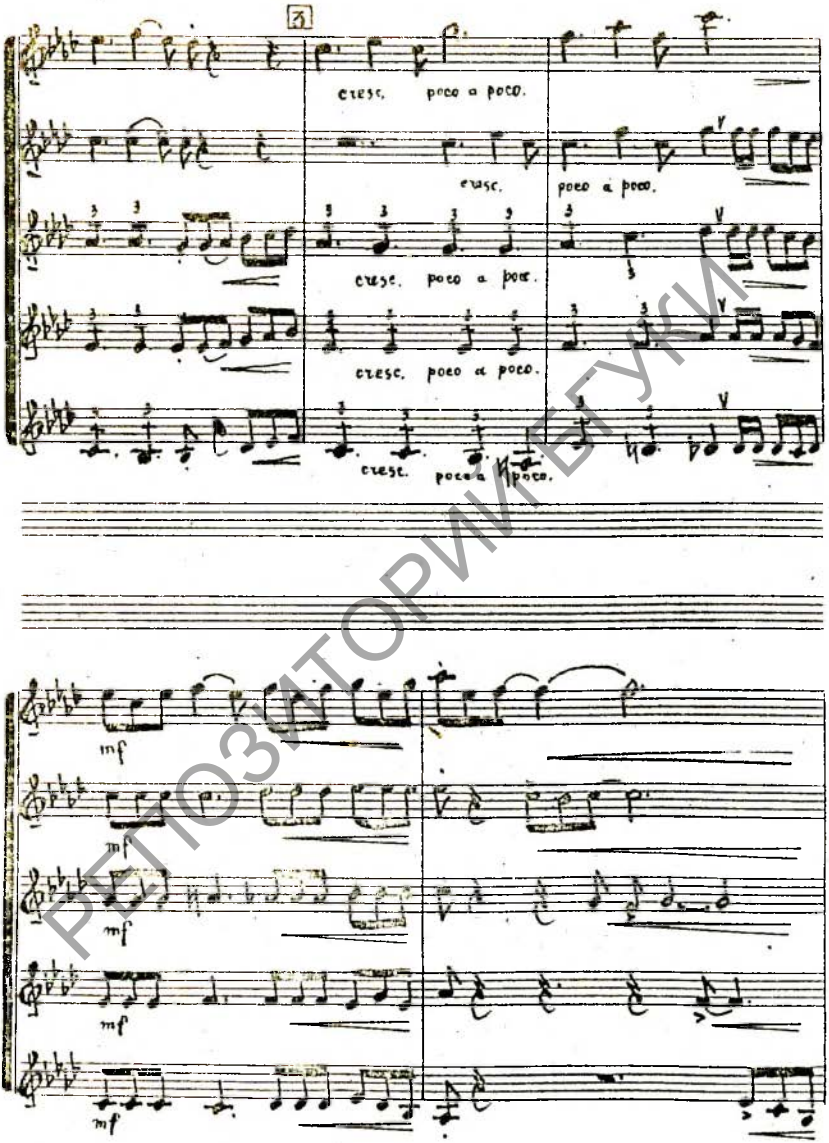

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

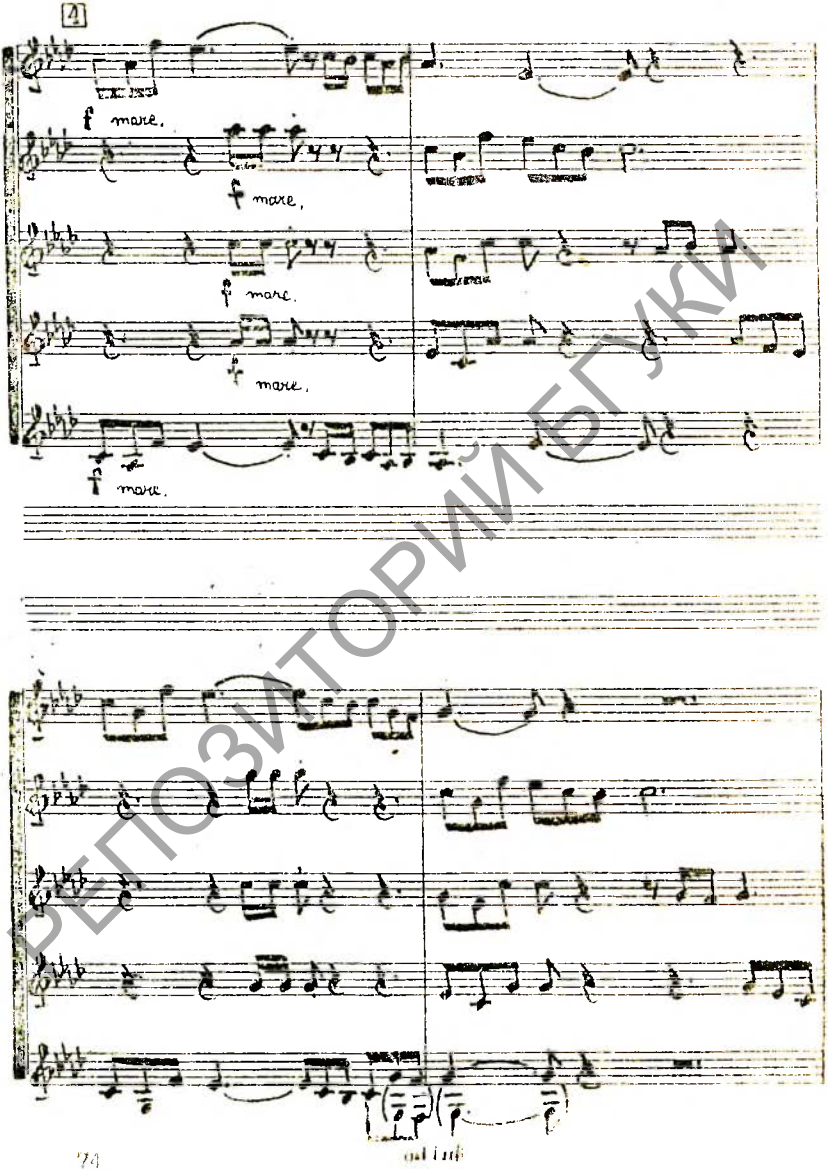

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

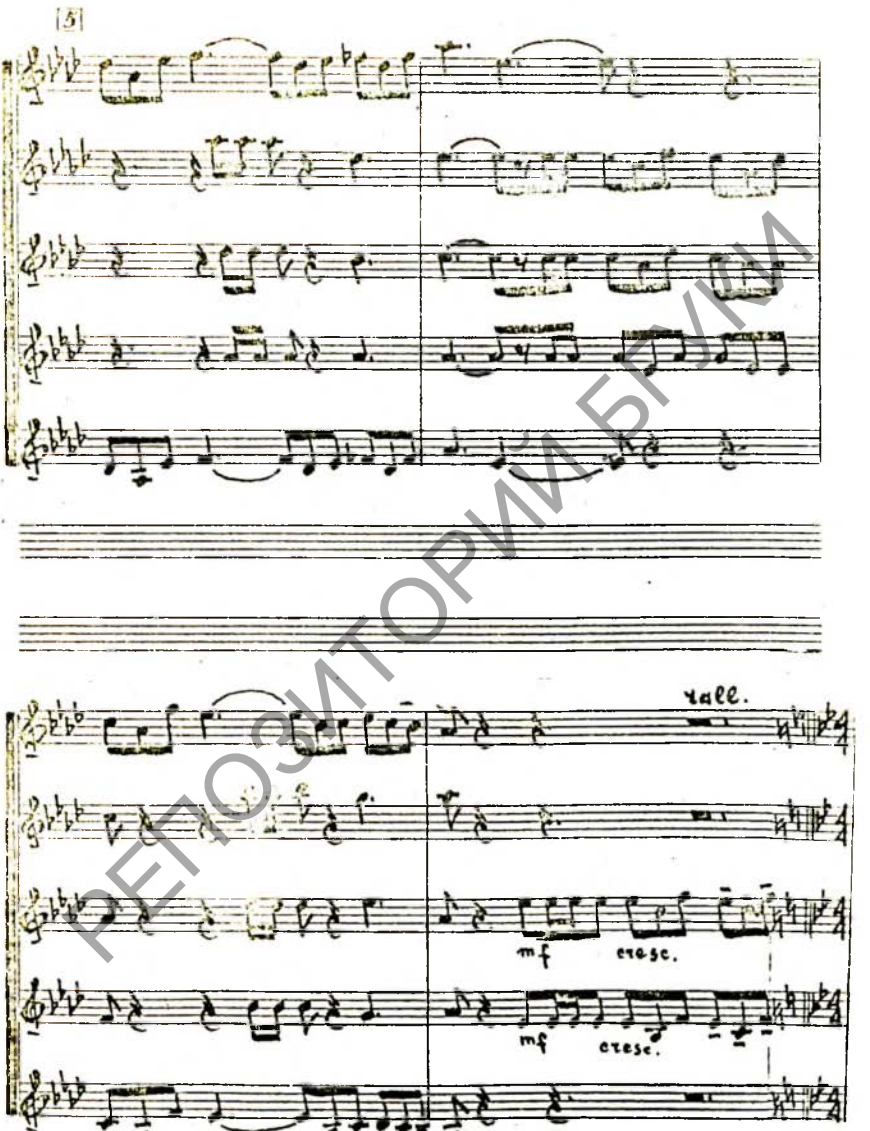

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

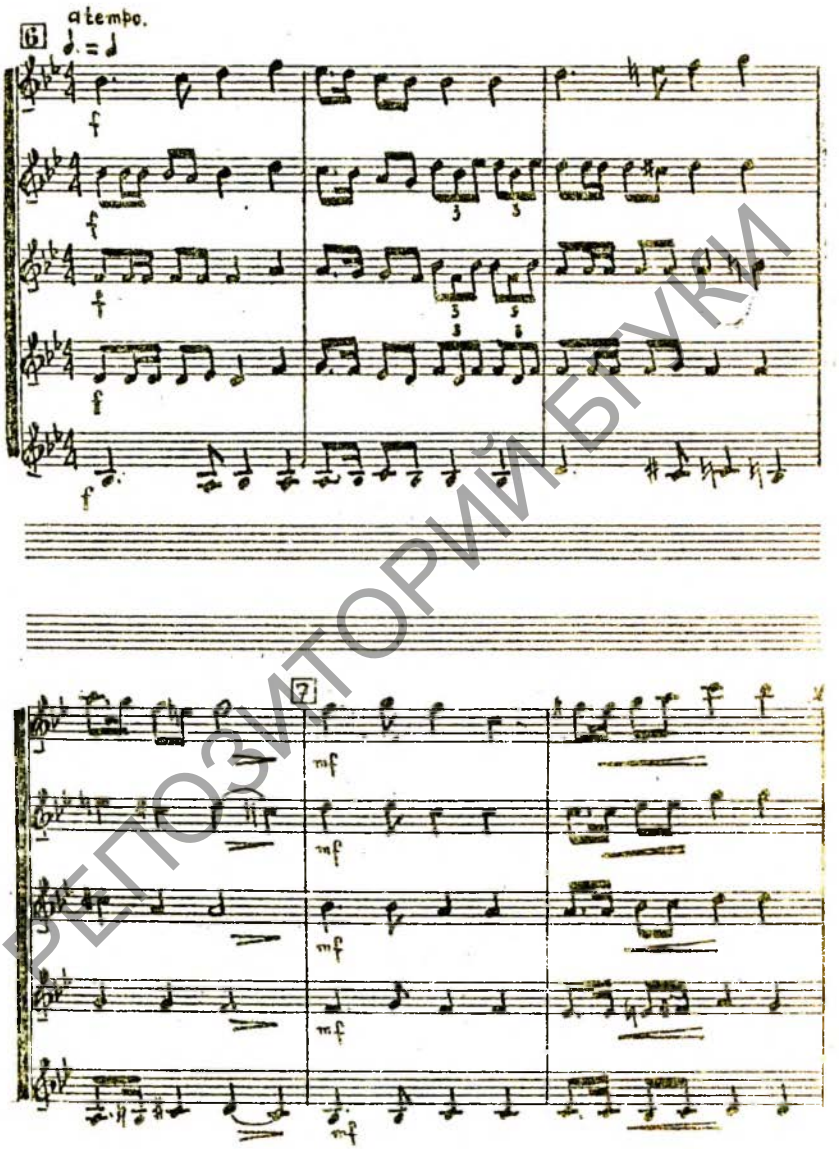

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

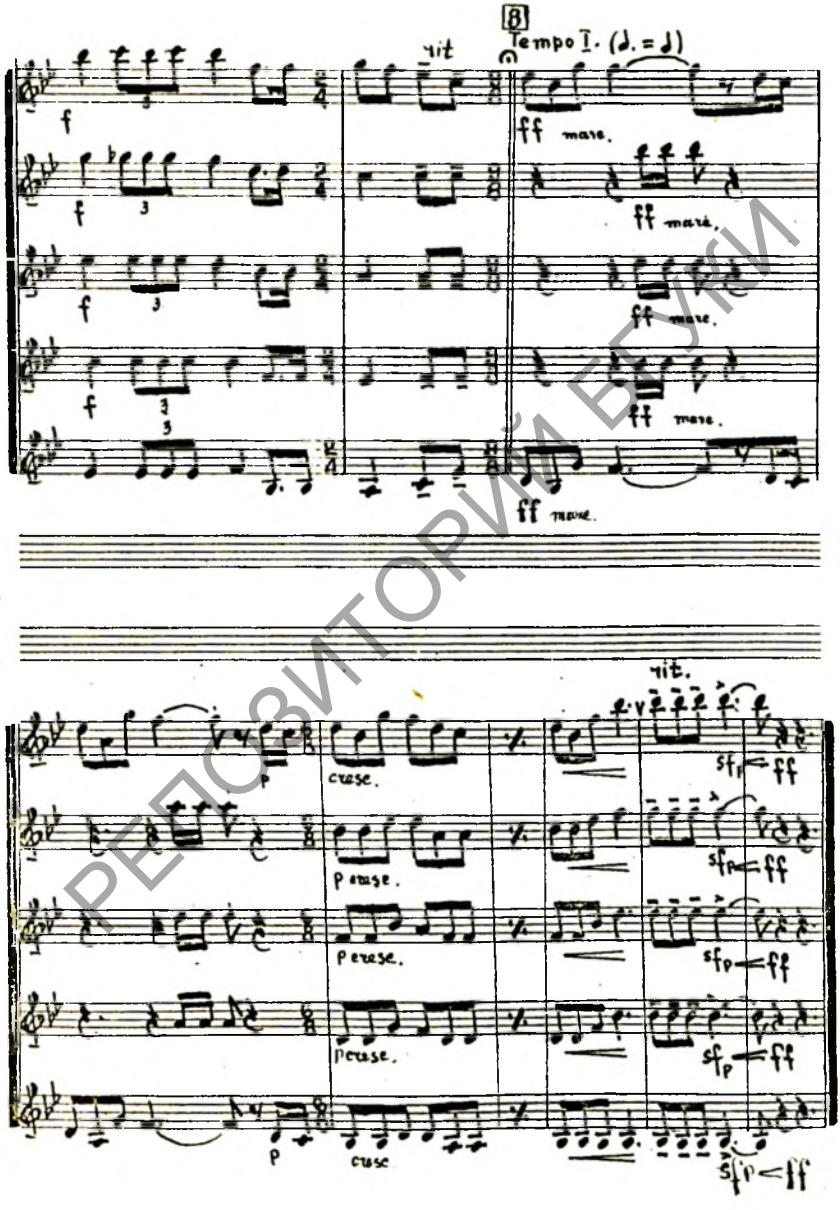

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

З М Е С Т:

	Старонкі
I. Тлумачальная запіска	3
2. Метадычныя заўвагі ад аўтара	3
3. Сюіта у старажытнам стылі (для 2-х труб)	6
I. Алеманда.	
2. Куранта.	8
3. Сарабанда.	I0
4. Жыга.	II
4. Раманс на два галасы	I3
5. Этюд (для 2-х труб)	I5
6. Тэрцэт	I7
7. Дзіцячыя песянкі (сюіта для 3-х труб). У 5-і частках	2I
I. Прывітанне, раніца!	
2. Полька.	24
3. Казка старэнькай бабулі.	27
4. Зязюленька.	30
5. Калыханка.	33
8. Гучныя кварты (сюіта для 4-х труб). У 4-х частках	35
I	
II	4I
III	45
IУ	47
9. Вясёлая прагулка (эстрадная п'еса для 4-х труб з ф-на)	52
I0. А у Полацку на кірмашы...(музычная замалеўка для 4-х труб)	57
II. Успаміны аб Арменіі (для 4-х труб з ф-на)	62
I2. Урачыстая прэлюдыя (для 5-і труб)	70

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Вучэбны дапаможнік з метадычнымі заўвагамі
для студэнтаў I–У курсаў факультэта мастацкай творчасці.
Спецыялізацыя: арганізацыя інструментальнай
духавой творчасці.

Склалальнік: Мангушэў І.А.

Падп.у друк 28.04.93г.Фармат 60х84 I/I6. Папера пісчая №2. Ум.-друк.арк.4,54.Ул.вып.арк.4,04. Зак. 420.Тыр. I00. Бясплатна.

Ратапрынт НІК. 220001,Мінск,вул. Рабкораўская, I7.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ